

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliae Catholicae De Sacris Arcanis Deiparæ Mariæ Et Iosephi

Cum quadruplici Indice

Cartagena, Juan de

Coloniae Agrippinae, 1613

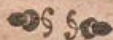
Homilia Decimaquinta. Scholastica, in qua penitus eneruantur, quæ ingenium humanu[m] aduersus immaculatam Virginis Conceptionem hucusque excogitauit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51414)

anima est illam promissionem non esse ita strictè intelligendam, vt omnes, & singuli futuri essent fecundi, sed quod in plurimum id eueniret. Ad illum vero locum respondeo ex eo non posse colligi, fuisse præceptum prohibens à nuptijs abstinere, sed vt plurimum, & ex suppositione, quod quis vellet ducere uxorem, teneatur fratris defuncti uxorem accipere: nec aliud intendunt Patres ibi relati.

Ex PRÆDICIS omnibus in discussu totius huius Libri de integritate Mariæ virginitate colligo, quod cum habeamus firmissimam Ecclesiæ Catholicæ auctoritatem, & clarissimam nostrorum maiorum, omniumque Sanctorum Patrum ab ipsis etiam Apostolis traditionem, qua, velut inexpugnabili muro, intemerata Deiparæ virginitas aduersus quoslibet hostium impetus se tuerit, etiam si sacre Scripturæ testimonijs destitueremur, quæ tamen non desiderantur, cum penè innumera, eaque illustrissima adduxerimus, omnes tamen Catholici perpetuam Deiparæ pudicitiam, nunquamque violatam integritatem constanter profiteri deberemus. Atque his

*Idrophon. de
virgin. S.
Maria c. 4.
prope finem.*
(vt quondam dixit D. Idrophonius in simili Marianæ virginitatis propugnatio-
ne.) *Arbitror me per virtutem Dei, hostem,
vt potius confodisse, reliquisse casum, abieci-
sse eueruatum, exanimem dimisisse. Vnde et pal-
lidus adest, exanguis superest, defessus angit-
tur, fatigatus manet, concisus iacet, confosus
ruit, elisus interiit, de vitali statu nihil super-
est, quia illum grauius sauciarunt la-
gitta potentis acutæ, cui sit ho-
nor & gloria in secula
seculorum. A-
men.*

HOMILIA XV.

Scholastica, in qua penitus eneruantur, quæ ingenium humanum aduersus immaculatam Virginis Conceptionem hucusque excogitauit.

Testimonijs tam Veteris, quam Novi testamenti iuxta Patrum intelligentiam impugnant aduersarij Immaculatam Virginis Conceptionem.
§ 1.

Vt Aristoteles in sua Metaphysica dixerit. *Querentes veritatem sine disputatione similes sunt quod ire ignorantibus.* Cumque etiam experientia ipsa competere sit, melius disputatione, & argumentorum viuacitate veritatem indagari, & inueniri, vt notat text. in l. prima § mixta ff. de muneribus, & honoribus, & l. 2 §. ex legibus ff. de origine iuris. ac tandem cum Dialecticorum prologio ex primo Topicorum doceat facilius comparari certam alicuius veritatis cognitionem propositis argumentis ex utraque parte, clariusque secerni veritatem à falsitate, vt docuit Aristoteles primo Elenchorum. Ideo licet alioquin Concionatorij muneris limites transilire videar, ne hanc de Immaculata Virginis conceptione tractationem, mutilam, & truncam, sed quantum à me præstari possit, omnibus numeris absolutam Ecclesiæ Catholicæ redderem, cui pro hac veritate definienda non parum aliquando illam profutura spero, operæ precium duxi omnibusque, tam ab auctoritate, quam à ratione peti possant respondere, eisque
Kkkkk 2 plenè

*Aristot. 10
Metaph.*

*Aristot. 1.
Topis.*

*Aristot. 1.
Elench.*

plenè satisfacere, satius iudicans argu-
 menta modesto responso diluere, quam
 inutili silentio præterire. Illud tamen
 verbi diuini præcones salubriter admo-
 nemus, ne in cõcionibus Scholastica hac
 disputatione utatur, nisi velint, & in alie-
 nam messem falcem mittere, & salubria
 Pontifici decreta id prohibentia ausu tem-
 merario violare. quare illis, nõ vt concio-
 natoribus, sed quatenus Theologis Scho-
 lasticis hæc damus. In primis ergo aduct-
 sarij obiiciunt illud Genes. 17. *Masculus,*
cuius præputij caro non fuerit circumcisa, de-
lebitur anima illa de populo meo. super quæ
 verba glossa, quæ est B. Ilidori, ait, quomo-
 do pueri incircumcisi, qui pactum irritum non
 fecerunt, perire debeant: ad quod respondet,
 quod irritum fecerunt pactum nõ secun-
 dum opus, sed secundum originem; &
 idcõ pereunt omnes, qui per regenera-
 tionem non liberantur; & Leuitic. 12. *Mu-*
lier si suscepto semine pepererit, immunda erit
septem diebus. vbi glossa ordinaria ait,
 quia sator immundus heres Adæ, qui per
 transgressionem immundus fuit, & ita uxori
 immixtus, postquam enim exiit de Paradiso
 cognouit uxorem, & ita propagatur hominum
 genus, quia Adæ de cuius semine suscipit im-
 munditiam, poluit vitam nostram inducens
 maledictionem; & Leuitici eodem capit.
 12. *Cumque expleti fuerint dies purgationis*
sive pro filio, sive pro filia, deferat agnum an-
niculum in holocaustum, & pullum Columbe,
sive turturem pro peccato ad ostium Taberna-
culi. Ex quo loco colligunt Patres, quod
 omnes, qui per seminalem rationem ex
 commixtione viri, & feminae procedunt,
 peccati originalis maculam contrahunt,
 aqua mundari indigent. Vnde Origenes
 prædictum locum elucidans, inquit.
Ego in talibus nihil audeo dicere, sentio tamen
occulta in his mysteria quedam contineri, &
esse aliquid latentis arcani, pro quo & malier,
quæ suscepto semine conceperit, & peperit,
immunda dicatur, & tanquam peccati rea
offerre iubeatur hostiam pro peccato, & ita
purificari: Sed & ille, qui nascitur sine viri-
lis, sive femineis sexus sit, pronunciat Scrip-

ta, quia non sit mundus à forde, etiam si vnus
diei sit vita eius. hæc ille: Ne tamen quis
 putet Origenem solum loqui de Natiui-
 tate, non de Conceptione, audiat illum
 ibidem Homilia XII. vbi ait: *Hoc ipsam*
ergo, quod in vuluam matris expostum, &
quod materiam corporis ab origine paterni se-
minis fuerit in Patre, & in Matre, contami-
natus, dici potest: & insidè: Omnis homo in
Patre, & Matre pollutus est, solus verò se sus
Dominus meus in generatione hac mundus
ingressus est. Item Iob 17. *Putredini dixi, pa-*
ter meus es, mater mea, & soror mea vermi-
bus; super quem locum D. Gregorius li-
bro 5. Moralium capit. 13. ait: quid est,
quod dixit, putredini dixi pater meus es, nisi,
quod omnis homo ab origine iam vitiatum de-
scendit? Vnde, & addit: Mater mea, & so-
ror mea vermiibus, quia videlicet ab ipsa pu-
tredivit, & cum ipsa in hunc mundum veni-
mus: Item Exod. ultimo dicitur: post
quam cuncta perfecta sunt; operuit nubes
Tabernaculum testimonij, & gloria Domini im-
pleuit illud. ex quo loco colligit Diuus D. Thom.
Thomas 3. parte quæst. 27. artic. 2. Bea-
tam Virginem non fuisse in sua Concep-
tionem sanctificatam, sic enim ait rea, quæ
fuerunt in Veteri testamento, sunt figura No-
ui secundum illud primo Corinth. decimo: 1. Cor. 10.
Omnia in figura continebantur illis; per san-
ctificationem autem tabernaculi, de quo
dicitur in psalmo: Sanctificauit tabernacu-
lum suum altissimus: videtur intelligi san-
ctificatio Matris Dei, quæ Dei taberna-
culum dicitur; secundum illud psalmi:
In sole posuit tabernaculum suum, de Taber-
naculo autem dicitur: Exodi ultimo:
postquam cuncta perfecta sunt, operuit nubes
Tabernaculum testimonij, & gloria Domini
impleuit illud: ergo non fuit sanctifica-
tum, nisi postquam cuncta eius perfecta
sunt, scilicet, corpus, & anima: Deinde
Ecclesiast. 7. habetur: Vtrum de mille vnum
reperi, mulierem autem ex omnibus non in-
ueni: vbi glossa ordinaria explicat in Gloss. ordin.
de mille, scilicet sanctam, quam Glossam se-
cutus Hugo Cardinalis, ait: sponsa Cantu-
corum 5.

Cant. 5. eorum s. dicit: Dilectus meus candidus, & rubicundus; electus ex millibus; mulierem autem ex omnibus non inuenit, que aliquid muliebritatis non haberet, saltem originali- ter, beata autem Virgo originale habuit: hanc ille.

Prov. 25. Item Proverb. 25. aufer rubiginem de argen- to, & egredietur vas purissimum, quem lo- cum versans Albertus Magnus in sermo- ne Natiuitatis Virginis ait: habuit beata Virgo rubiginem originalis peccati, que con- trahitur de vetustate prime culpae Adae, que igne spiritus sancti purgata fuit, & tunc puris- simum illud vas permansit, quia nec lutum a- ctualis, nec puluerem venialis postmodum ha- buisse creditur. ex Psalmis deinde ferè in- numerata possumus mutare loca, ad idem intentum: psalmo enim 20. praenuntiati eam in benedictionibus dulcedinis; vbi glosa, bene- dictionem, dicit: immunitatem peccati, que Christus donatus est in Conceptione, ut pecca- tum ei postea non obesset; que dicitur: benedi- ctio dulcedinis: quia totum ex gratia fuit: Cum ergo alij amaritudine Adae praenentur, cum solum praenent in benedictionibus dulcedinis, id est in immunitate peccati, cui peccati virus non nocuit; hanc ibi: Item psal- mo 21. Erue Deus de manu Causi unicam meam. vbi Hieronymus ait: Unica est Ani- ma Christi, que sola à peccato est immunita. & Cassiodorus ibidem ait: unicam dixit, quia ipsa vna à peccato immunita fuit. Item Isaia 4. Apprehendem septem mulieres virum v- num; vbi Glosa ait: septem mulieres, id est septem Dona spiritus sancti virum vnum, id- est Christum solum, qui sine peccato est, appre- henderunt: & psalmo 30. vbi in persona totius humani Generis ait Propheta: Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me Mater mea; & psalmo 107. vbi glosa, que est Augustini, ait: Li- ber, id est inter peccatores solus sine peccato, & psalmo 30. Omnes declinauerunt, simul inutiles facti sunt, non est, qui faciat bonum, non est vsque ad vnum; vbi Augustinus exponit: vno excepto Christo: & Ecclesia- sticus loquens de humano Genere cap. 1. ait: à planta pedis, vsque ad verticem Capiti- tis non est sanus in eo, Isaia 53. omnes nos;

quasi oves errauimus. hanc ex veteri testa- mento: ex nouo verò multa in id con- gerere possumus, præcipua tamen sunt ex Diuo Paulo ad Romanos 2. Omnes in A- dam peccauerunt, & egent gloria Dei, id est gratia, aut misericordia, & ca. 5. sicut per vnum hominem peccatum intravit in Mundum, & per peccatum mors, & ita in omnes homi- nes mors pertransiit, in quo omnes peccauerunt; vbi glosa ordinaria, que est Augustini, ait: per vnum hominem, id est Adam, à quo propagati sumus, peccatum originale intravit in hunc Mundum, id est, in omnes homines. Mundum enim appellauit, vniuersum Genus humanum. & ibidem cap. 5. sicut per vnum delictum in omnes homines in con- demnationem; sic & per vnum Iustitiam in omnes homines in iustificationem. & pr. Co- rinth. 15. sicut in Adam omnes moriuntur, ita, & in Christo omnes viuificabuntur; vbi glosa: sicut omnes moriuntur corporali morte in illo quia eius filij sunt, à quo mortem & mortis meritum traxerunt, ita & omnes viuificabuntur in Christo, qui eius filij sunt spiri- tuali regeneratione. Item 2. ad Corinthios 5. ait: si vnus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt. fuit ergo mortua vir- go morte peccati originalis; quòd si res- pondeas, ab hac Regula generali excipi Beatam Virginem ob eximiam Dignita- tem Matris Dei: Contra, nam æqualis cente debet esse distributio in consequenti ac in antecedenti diui Pauli; sed in illo antecedenti, scilicet: vnus pro omnibus 2. Cor. 5. mortuus est; nulla fieri potest exceptio, etiam Virginis, cum constet ex fide, Chri- stum mortuum fuisse pro omnibus, ne- mine dempto; ergo nec in consequenti illo diui Pauli, scilicet: omnes mortui sunt, potest fieri alicuius exceptio alias infir- ma valde. Immo nulla esset argumenta- tio Diui Pauli, Dices id conuincere Vir- ginem verè fuisse mortuam, non in se- ipsa, sed in Adamo, atque ad eum actu non contraxisse peccatum originale, sed de- bitum illud contrahendi; sed contra ob- stant Concilium Florentinum in Decre- to de vnione Armenorum, & Concilium

D. Paulus ad Roman. 2.
D. Paulus ibidem ca. 5.
Glosa ordi- naria.
D. August.
S. Paulus ad Roman. c. 5.
Idem pr. Co- rinth. 15.
D. Paulus 2. ad Cor. 5.
Ibidem.
Conc. Florent.
Mile-

*Quae. Miles.
Leo primus.*

*a solis de
maior & e-
bed.*

*Matth. 18.
Mo. Hilarij.*

*D. Greg.
Luca 15.*

Ioan. 1.

*Glosa.
Psal. 50.*

Glosa.

Milicitarum ca. 2. in epistola 10. Leonis primi, ubi definitur, omnes homines cotraxisse peccatum originale excepto Christo Domino; et exceptio firmat regulam in contrarium, ut constat ex capite solito de maiori parte, & obedientia, ergo verè comprehenditur Beata Virgo sub illa regula generali. Accedunt ad hæc plura alia sacri Euangelij Testimonia: Matthæi enim 18. dicitur: *si fuerint alicui centum oves, & una ex eis errauerit, ubi glosa Hilarij ait: per vnam ouem intelligendum esse hominem, & sub homine vniuersitatem hominum: vnius (inquit) Adæ errore, omnium hominum Genus oberrauit, ergo & querens hominem Christus est, & nonaginta nouem relicta, celestis curie multitudo est.* & eodem modo interpretantur Diuus Gregorius. & Diuus Ambrosius versantes locum illum Luca 15. *quis est ex vobis homo qui habet centum oves, &c.* & Ioan. 1. *Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi:* super quæ verba dicit glosa: *omnes ex ista progenie veniunt, de qua cantat gemens Dauid: Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, &c.* & subdit: *solus ergo ille agnus est, qui non sic venit: non enim in iniquitate conceptus est, nec in peccatis mater eius in vtero aluit: & glosa ibidem, quæ est Augustini, sic ait: Iesus singulariter dicitur Agnus solus sine macula, & sine peccato, non cuius macula absterse sunt, sed cuius macula nulla fuit.*

Fit satis præfatis omnibus Testimoniis sacre scripturæ, quæ aduersus immaculatam Virginis conceptionem aduersarij obiectant. §. 2.

Multiplex occurrit solutio ad prædicta omnia Testimonia diluenda, prima sit, quod vniuersalitas est duplex, logica, & politica, illam vna sola particularis interimit, hanc nec vna, nec plures particularis: communiter enim dicimus, quod

tota ciuitas concurrat ad spectaculum, cum tamen multi Romi maneant; & in hoc sensu Diuus Matthæus cap. 3. dicit: *quod exibat ad Ioannem Hierosolyma, & omnis Iudæa, & omnis Regio circa Iordanem:* vnde Diuus Hieronymus epistola ad Damasum Papam de filio prodigo, exponens illud Luca 15. *Fili, tu semper mecum es, & omnia mea tua sunt:* ait, particulam illam vniuersalem: *omnis*, non semper referendam esse ad totum, sed ad maiorem partem, & adhibet exemplum: *omnes declinauerunt, simul inuides facti sunt: omnes, qui venerunt ante me, fures sunt omnes, quæ sua sunt, querunt, secunda, quod prædictæ propositiones vniuersales de peccato originali, loquuntur de lege ordinaria, & secundum communem cursum, cum quo tamen stat specialiter, & extraordinarie priuilegiare aliquam personam, cuiusmodi fuit Beata Virgo ob Dignitatem Matris Dei, sicut olim Regina Hester non fuit comprehensa sub vniuersali lege ob regiam eius dignitatem; & hanc solutionem necessario debere admitti ab aduersariis eo euidenter constat, quod tenentur similem solutionem adhibere ad locum Eccl. ca. 40. *omnia, quæ de terra sunt, in terram conuertentur, & ad illud 1. Corint. 15. D. Paulus, ubi loquens de die iudicij, omnes, inquit, resurgemus: Constat autem in his vniuersalibus propositionibus, & in aliis similibus non comprehendi sanctissimam Virginem, cum neque in terram couersa fuerit, nec in die iudicij resurrectura sit, cum iam resurrexerit, similia sunt verba illa Hieremias 6. *omnes auriæ ritæ student: & cap. 3. omnes auriæ student, à quibus tamen necesse est, excipere beatam virginem. In iure etiam canonico extant similia exempla: nam in cap. *omnis viri quoque sexus de penitentibus, & remissionibus prædicta vniuersalia verba verificantur, etiam si aliquis particularis sit exemptus, quia Papa non ligatur per illud caput, ut docent plures iurista, cum Antonio de Butrio, apud ipsos etiam est****

receptissimum, quod terminus vniuersalis non distribuit vniuersaliter quoad illos. ex quorum distributione resultaret dissonus intellectus; vt habetur ex capite, solitæ in principio de maiestate, & obedientia; at, si vniuersales propositiones, asserentes, omnes contrahere peccatum originale, comprehenderent beatam Virginem, resultaret dissonus intellectus; nam quid magis dissonum, quam vt quæ futura erat Mater Dei, prius fuisset per peccatum originale ancilla Diaboli. & odio habita à Deo, & ad æternam poenam destinata secundum præsentem iustitiã: quæ omnia confirmare possumus ex doctrina Diui Thomæ 3. p. qu. 28 ad 2. vbi arguens, quod beata Virgo non fuisset sanctificata, antequam nata per Augustinum ad Dardanum ita dicentem: *sanctificatio, qua efficitur templum Dei non nisi re-natorum est; igitur Beata Virgo non fuit sanctificata antequam nata, quia renasci præsupponit nasci.* & respondet D. Thomas, quod Augustinus loquitur secundum legem communem, secundum quam non regenerantur aliqui per sacramenta, nisi prius nati: cui lege Deus potentiam suam non alligauit, quin aliquibus ex speciali priuilegiogratiam suam conferre posset; antequam nascantur, Tertia solutio sit, quod sicut Theologi distinguere solent de duplici voluntate Dei, antecedenti scilicet, & consequenti, ita potest distingui de duplici peccatore, & de duplici morte: scilicet antecedenter, & consequenter. Ille dicitur Peccator, & mortem incurrisse antecedenter, qui in suis proximis causis habuit omnia sufficientia; & requisita ad peccandum, siue ad incurrendam mortem peccati. Ille verò dicitur consequenter peccator, & mortuus, qui de facto peccatum contraxit; primo ergò modo concedi potest, quod Beata Virgo peccauit antecedenter, quia quatenus fuit propagata ex commixtione maris, & scæminæ, habuit sufficientem causam ad contrahendum peccatum originale, & hoc est, fuisse peccatricem, & mortuam ante-

cedenter, sed inde non licet inferre; Virgo Maria antecedenter contraxit originale peccatum, ergo de facto contraxit; sicut nõ sequitur: Deus vult antecedenter Antichristum saluari, ergo saluabitur. Ad testimonia vero illa quæ solum excipiunt Christum Dominum à peccato originali multipliciter respondemus sup. hom. 19. §. 5. ad eum locum.

Multis sanctorum Patrum Testimoniis improbant aduersarij immaculatam, Virginis conceptionem. §. 3.

IN primis referunt D. August. in variis locis; breuitatis tamen causa præcipua tantum referam; & quidem c. 10 super genesis ad literã ait: *proinde Corpus Christi, quãuis ex carne femina assumptum sit, quæ de illa carnis peccati propagatione concepta fuerat; tamen quia non in ea sic conceptum fuit, quomodo fuerat illa concepta, ideo ipsam non fuit caro peccati, sed similitudo carnis peccati;* & lib. 2. de Baptismo paruulorum ait: *non est in filiis hominum nec fuit, nec erit, qui nullo vnquam peccato fuerit obstrictus, aut ad iustitiam non ex peccato peruenerit, excepto vno Mediatore, per quem finit peccatorum inimicitias reconciliamus Deo. solusq; ille, etiam homo factus manens Deus peccatũ vllum nunquam habuit, nec sumpsit carnem peccati, quamuis de materna carne peccati;* & psalmo 34 *Adam (inquit) mortuus est propter peccatum, Maria ex Adam mortua est propter peccatum;* & psalmo 31. *tractans illud: Beati, quorum remissa sunt iniquitates; interrogat, qui sunt beati? & respondet, non in quibus non inuenitur Deus peccatum; nam in omnib; inuenit; omnes enim peccauerunt, & egent gloria Dei; si ergò in omnib; peccata inueniuntur, remanet, vt nõ sint beati, nisi quorũ remissa sunt peccata.* & ps. 4. loquens de Christo Domino, ait: *solum Christũ Dominũ posse dicere: Venit Princeps huius mundi, & in me nõ habet quidquã;* & li. de natura, & gratia c. 4. ait: *D. August. Plane,*

D. August.

idẽ D. Aug.

David Psal.

34.

David Psal.

31.

David Psal.

141.

Ioan. 8. 14.

D. August.

Plane,

S. Thomas.

D. August.

- Placet, quod commemorari, per unum hominem peccatum intravit in mundum, & c. & c. quos recentiores, & nos, & posteros nostros sententia ista complectimur; & lib. pr. de baptismo parvulorum contra Pelagianos: *A minore* (inquit) usque ad maiorem totius Ecclesia vox est; Errant, sicut omnes perdidit omnia Memororum Christi: vox est: omnes, sicut omnes erravimus, traditum est pro peccatis nostris; & lib. 2. de Baptismo parvulorum movet hanc questionem; verum in hac vita homo aliquis vquam fuerit, vel esse possit, qui nunquam peccatum habuit, vel habeat, vel habiturus sit? & respondet, dicens: *prosum*, prater unum Mediatorem Dei, & Hominum Iesum Christum, nullum esse, vel fuisse, vel futurum esse certissimum est; & ibidem ait: *Nec dubitandum est* eis, qui divina scripta fideliter legunt, fideliter audiunt, fideliter tenent; quod ab illa Carne, qua prius voluntate peccati facta est Caro peccati, deinde per successionem, (transiente in omnes praescriptione iniquitatis) carnis propagavit peccati, excepta una similitudine carnis peccati. & in Enchiridio cap. 16. loquens de Christo Domino ait: *solum potuit ita nasci, ut ei opus non esset renasci*: Dicitur Cyrillus in tractatu contra Manichaeos ait: *solum dominus venit in similitudine carnis peccati*, & infra: *unus, & solus est Dominus noster, qui & carnem cum spiritu pro carnis salute coniunxit, & similitudinem carnis peccati illa, inviolataque spiritus sanctitate genuit*; Dicitur Remigius ad Romanos: *Peccatum originale est, cuius rei sunt omnes carnaliter geniti*; His Testimonium addo alia, quae adhuc magis videntur, quia Divus Augustinus expresse negat, aliquem esse excipiendum a contractione peccati originalis; In Enchiridio enim sic loquitur: cap. 6. *Nullo enim excepto, dictum est: quicumque baptizati sumus in Christo Iesu in morte ipsius baptizati sumus, & hoc ideo dictum est; ut probaret, mortuos quidem nos esse peccato, quod peccatum parvuli nascendo traxerunt. haec ibi: Ecce, quod Augustinus omnem exceptionem excludit, Item Augustinus contra Iulianum lib. pr. & etiam de secunda blasphemata contra Pelagianos ita dicit: *omnes nos vulneratos esse peccato protoplasti: Vae electionis probat, cum dicit: non est distinctio: omnes enim peccaverunt, & egent gloria Dei: qui dicit, omnes, nullum excipit; & infra: Rescriptis fundatissima fidei; ubi Apostolus ait: per unum hominem peccatum intravit in mundum, & per peccatum mors, & ita in omnes pertransiit, in quo omnes peccaverunt; & ita omnes oportet intelligi: Numquid haec falsa sunt, qui hoc dixerit, nisi divinorum eloquiorum aperitissimus iuniorum haec ille. Item Augustinus lib. 3. contra Iulianum, quae inter filiorum sanctorum veterum Patrum, quos negabat specialiter peccatum originale contraxisse, videbatur asserere hoc praecipue de Isaac, propter specialitatem miraculi Conceptionis eius, & promissionem seminis, in quo benedicendae essent omnes Gentes; dicit sic: *ego autem secundum sanam fidem ex eadem concupiscentia voluptate conceptam esse Isaac dico; ut homines ceteri, uno solo excepto ab hoc malo, per quem liberamur a malo, ecce Augustinum clarissime dicentem: omnes homines, praeter illum liberatorem Christum, conceptos esse in originali peccato. Item idem Augustinus lib. 6. contra Iulianum in fine, arguens contra responsum Iuliani, qui auctoritatem Apostoli dicentis: *in quo omnes peccaverunt*, dicebat, non omnes concludi, sed multos: quod patere dicebat ex hoc, quod in ea auctoritate sequitur: *Per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi*: (ita dicit Iuliano) *cum vero multos (quod dicit postea) non vis intelligi omnes, quod prius dixerat, ideo existimas, dictum fuisse multos, ne omnes intelligerentur. Poteris hoc dicere, & de femine Abrabae, cui promissae sunt omnes gentes, non omnes gentes fuisse promissae, quia dicitur est alio loco: Patrem multarum gentium posui te. est autem factus Intellectus, ideo sic locutam scripturam, quia possent esse aliquae, quae dicantur omnia, quae non sunt multa: sicut omnia dicitur Evangelia, & tamen brevis numerus****

numero, id est quaternario continentur; & virtus, possunt aliqua multa esse, non tamen omnia; sicut multos dicimus credere in Deum Christum, nec omnes tamen credunt; non enim omnium est fides, ait Apostolus, quod aut dictum est: In semine tuo benedicentur omnes gentes, & Patrem multarum gentium posuit te; easdem multas omnes, & easdem omnes multas esse, manifestum est: ita etiam, cum dictum est: Per unum in omnes transiisse peccatum, postea, & per unum inobedientiam peccatores constitutos multos, ipsi sunt multi, qui & omnes; sicut et cum dictum est, per unum institutam in omnes homines ad iudicationem vitam; & rursum dictum est: per unum obedientiam iusti constitutum: multi, sed non aliquibus, exceptis, sed eisdem multis oportet intelligi, non quia omnes iustificati in Christo, sed quia omnes, qui iustificati sunt, non aliter possunt iustificari, quam in Christo omnes ad vitam per Adam; omnes ad vitam per Christum; quia sicut in Adam omnes moriuntur, ita & in Christo omnes vivificabuntur, id est, ex prima origine generis humani nec ad vitam nisi per Adam, nemo ad vitam nisi per Christum: vos autem dicit non omnes, sed multos sive per Adam condemnatos esse, sive per Christum liberari vultis intelligi, horrenda peruersitate Christiane Religionis est in infestis: haec Augustinus. Item D. Augustinus 2. de ciuitate Dei cap 6 omnes itaque morui sunt peccatis nemine profusus excepto: sive originalibus, sive etiam voluntate additis, sequitur: pro omnibus mortuus est vnus vnus habens omnino peccatum; D. Ambrosius super Lucam, quem refert D. Augustus, cum aliis multis Doctoribus li. 1. contra Iulianum sic ait: omnis homo in Adam moritur, quia per vnum hominem peccatum intravit in mundum, & per peccatum mors, in quo omnes peccauerunt: & in expositione libri Tobiae: Quis (inquit) iste peccati est generator, nisi Diabolus, a quo Eua maculata peccato, obnoxia successione vsuris, omne genus defuenerunt humanum; & super psal. 48. ait: Alia enim est iniquitas nostra, alia calcanei nostri, in quo Adam dente serpentis est vulneratus, & obnoxiam hereditatem successionis humane suo vulnere dereliquit, ut omnes illi vulnere claudi-

essent; Deinde idem D. Ambrosius super, D. Ambrosius. Beati immaculati, ait, venit Dominus Iesus, & in carne, quae peccato in Matre fuerat obnoxia, militiam virtutis exercuit: & super Iulianum, ut refert D. Augustus in primo contra Iulianum; nemo sine peccato, nisi vnus solus. Deus, seruatum est ignis, vix vivo, & muliere per illam corporum mixtionem nemo conceptus expers sit delicti, qui autem expers est delicti, expers est huiusmodi conceptionis, & libro de Arca, & Noe, prout refert idem D. Augustus. Per vnum Dominum Iesum salus vnica Nationibus declaratur, qui solus potuit iustus in conceptione esse, cum omni generatio hominum erraret, nisi natus ex Virgine generationis obnoxia vinculo minime teneretur. & D. Hieronimus super illud psalmi. Erue a fratre tuo, ait: sola anima Christi sine peccato fuit: & in epistola ad Theophilum de libero arbitrio inquit, de Christo scriptum est: quasi proprium peccatum non fecit; si autem hoc, & mihi, vel alteri commune est, cum Christo, quod ille habebit proprium, & in lib. 2. contra Pelagium, absque peccato esse soli Christo competi. & in epistola ad Laurentium Episcopum: Christus Tortularum calcavit solus, quia ipse solus est, qui peccatum non habuit. D. Gregorius Papa 21. moralium solus (inquit) Christus in carne sua mundus a peccato exstitit, qui hinc per carnalem delectationem non venit delicti, ca. 35. nos quippe, etsi sancti efficiamus, non tamen sancti concipimur, quia naturae corruptibilis conditione constringimur, ut cum Propheta dicamus: ecce enim in iniquitatibus conceptus sum. Ille autem solus re- tracter sanctus est natus, qui ut ipsam naturae corruptibilis conditionem vinceret, ex commixtione carnalis copula non est conceptus. Irenaeus lib. contra haereses ait: solus Christus sine peccato venit in similitudinem carnis peccati. D. Cyprianus in epistola de baptizandis paruulis. omnis (inquit) paruulus ab Adam carnaliter propagatus, contagium mortis anti- que prima natiuitate contraxit. Diuus O. D. Olympius in quodam sermone; vitium transgressionis protoplasti est, sic in germine sparsam, ut omnes (excepto Christo, cum peccato nascamur. Diuus Chrysostomus super

Matthaeum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

- Matthæum; *Quoniam Christus non esset peccator naturam tamen humanam de peccatrice suscepit.* D. Hilarius libro de Trinitate. *omnis caro (excepta illa, qua sine peccato venit in similitudinem carnis peccati) sub peccati origine, & sub peccati lege nra erit sanctus*
- S. Anselmus. Eul. Episcop. Emissienus in sermone natiuitatis Domini, qui incipit: *Nostis, ait: à peccati originalis nexu nullus immunis exiit; nec etiam ipsa genitrix Redemptoris.* D. Maximus in sermone de assumptione. *B. Virgo gloriosa, fuit in utero Matris sanctificata, et ab omni contagione originalis culpæ, antequam nasceretur, per spiritum sanctum mundata.* D. Anselmus li. 2. cur Deus homo ca. 13. licet ipsa Christi conceptio munda sit, & absq; carnalis delectationis peccati; virgo tamen ipsa, unde assumptus est, in iniquitatibus concepta est. & in suis meditationibus, loquens ad Deum, ait: *Animam gloriose virginis Marie in macula culpæ originalis creasti, sed consequenter eam à primaria labe purgasti, & libro de conceptu virginali cap. 2. solum Virginis filius sine peccato maris est in utero Matris: & eodem lib. cap. 13. licet Christus carnem de massa peccatrice assumpserit, nihil tamen de peccato massa peccatrice accepit.* D. Bernardus in epist. ad Lugdunenses: *Beata (inquit) Virgo ante conceptum minime sanctificari potuit, quoniam non erat, sed nec in ipso conceptu propter peccatum, quod erat, restat ut post conceptum, in utero iam existens sanctificationem accepisse credatur; quæ excluso peccato sancta fecerit natiuitatem, non autem conceptum: & post pauca subdit: cum hæc ita se habeant, quænam erit ratio festiue conceptionis; quo patet (inquam) aut sanctus asseretur conceptus, qui de spiritu sancto non est, ne dicam: qui de peccato est, aut factus habebitur, qui minime sanctus est, libenter virgo Regia hoc honore carebit, quo, vel peccatum honorari, vel falsa induci videtur sanctitas; & in sermone Ioannis Baptistæ: quicumque (ait) de massa peccatrice ingredimur, pestem originalis peccati nobiscum trahimus. Ac tandem epistola 174. ad prædictos Canonicos Lugdunenses, acriter eos reprehendit, eò, quod celebrarent solum conceptionis. Miramur (inquit) satis, quid visum fuerit hoc tempore, quibusdam vestrum voluisse nouam inducere celebritatem, quæ ritus Ecclesiæ nescit, non probat ratio, non commendat antiqua traditio, numquid Patribus doctiores, aut deuotiores sumus; & subdit: honor Virginis iudicium diligit, virgo Regia falsa non æget honore. Originis item super Læuiticum homilia 2. omnis, qui ingreditur hunc mundum, ex hoc ipso, quod in vulua matris positus, materiam corporis, ab origine paterni seminis sumit, in Patre, & Matre continentibus dici potest; quia nemo mundus à corde, nec si vnus diei fuerit vita eius; solus autem Dominus noster Iesus Christus in hæc generationem mundum ingressus est; quia ipse solum peccatum nesciuit, ac tandem non omitam dictum Leonis Papam in sermone natiuitatis Domini, ubi ait: *In totius generis humani strage communi vniuersorum remedium sub diuina rationis occulto, fuit, quod possit subuenire prostratis, &c. & sermone 12. de Passione, loquens de Christo, ait: solum enim beata Virginis natus est filius absq; delicto, non extraneus ab hominum genere, sed alienus à crimine; in quo nullus ad imaginem Dei conditus, & perfecta esset Innocentia, & vera natura, cum ad e propagine, vnus existens, in quo Diabolus, quod suum diceret, non haberet: hæc ille**
- Testimonia varia sacrorum Pontificum, asserentium Beatam Virginem conceptam fuisse in peccato originali. §. 4.
- IN primis refero Beatum Innocentium primum, qui in Concilio Nymidice celebrato in sua epist. ait: *omnes homines ab Adam carnaliter generatos, habere originale peccatum. & infra addit: nemo excipitur, nisi ille, quem sine lege peccati Virgo concepit: Solimus Papa, qui successit Innocentio in epistola doctoreali ad quoddam Conciliū in Africa celebratum, prout refert D. Augustinus in epist. ad opatū de origine animæ ait: nullum, nisi qui peccati seruus est, liber efficitur, nec redēpiū dici potest, nisi qui*

verè per peccatum fuit antea captivus, & post pauca ait: nec vllus omnino natorum est, qui antequam per Christi gratiam liberetur, peccato non teneatur obnoxius: & statim subiungit

D. August. D. Aug. in his enim verbis apostolica sedis, et antiqua, atq; fundata, certa, & clara est catholica fides, ut nefas sit de illa dubitare Christiano. Item Bonif. primus in Concilio Milevitano, cui interfuit August. & habetur de consecratione d. 4. c. placuit, ait: quisquis ex concupiscentia generatur, regenerari spiritaliter habet opus, ut non solum ad Regnum Dei perducatur, sed, ut etiam à peccati damnatione mundaetur. B. Innoc. Papa 2. in sermone Assumptionis B. Virginis; Eva fuit sine culpa producta, sed filios produxit in culpa: Virgo autem gloriosa fuit quidem in culpa producta, sed filium sine culpa produxit: Innocent. 3. sermone de Purificatione B. Virginis ait: expressè illam fuisse ab originali peccato mundatam. Honorius 3. exponens illud psalmi: sanctificavit Tabernaculum suum, ait: hoc tabernaculum, id est beatam Virginem altissimè sanctificavit, quia eam in utero matris ab originali peccato mundavit: Innocentius Papa 5. in 3. sent. dist. 3. q. 1. ar. 1. ad 2. loquens de Virgine ait: si peccatum originale non contraxisset, fuisset equalis puritati cum Christo, quod non est dicendum. Clemens 6. in sermone: Erunt signa in sole, & luna ait: Dico hoc vnum verum esse, & clarum, quod Beata Virgo contraxit in sui conceptione originale peccatum: Causa autem, & ratio est, quia fuit ex libidine per concubium viri, & mulieris concepta, & peccatum originale in sui conceptione contraxit.

Referuntur Doctores scholastici, & iurisperiti, tenentes Beatam Virginem conceptum fuisse in peccato originali. §. 5.

Permulti sunt Theologi hanc sententiam docentes, sed præcipuos tantum referam. inter quos primū locum tenent Doctores ex familia Patrum D. Thomas, Prædicatorum. D. Thomas in 3. sentent.

dist. 3. art. pr. vbi ait: Virgo beata fuit in originali peccato concepta, propter quod scribit Beatus Bernardus, conceptionem eius non esse celebrandam; & art. 2. Beata Virgo per primam sanctificationem, ut communiter ab omnibus tenetur, ab originali sui mundata peccato, formè essentialiter remanente, sed ligato, qui post secundam sanctificationem fuit totaliter sublatus; & 3. p. q. 27. ar. 2. sanctificatio (inquit) beatæ Virginis non potest intelligi ante animationem, nec in instanti animationis, sed post animationem, aliter enim non incurrisset maculam peccati originalis, & per consequens non indignisset redemptione & saluatione facta per Iesum Christum: Idem docet in cõpendio Theologiæ, & quodlib. 6. q. 4. ar. 1. Beata Virgo fuit concepta cum peccato originali, quia fuit in Adam secundum rationem seminales, & generata fuit ex commixtione sexuum, sicut ceteri, & includitur in vniuersali, de qua dicit Apostolus: in quo omnes peccauerunt: à qua vniuersitate solus Christus excipitur, qui in Adam non fuit, secundum seminales rationem: Item Beatus Vincentius in sermone de conceptione: Beata Virgo Maria fuit in originali peccato, sed eadem die, & hora, & statim post animationem fuit per sanctificationem à peccato contracto mundata, & ideo fuisse hoc debet referri ad sanctificationem, & non ad conceptionem: Albertus Magnus in tertio distinct. tertia, sic ait: Dicimus Beatam Virginem contraxisse peccatum originale, nec fuisse sanctificatam ante conceptionem nec in conceptione, sed post conceptionem, dicere autem oppositum, est heresis condemnata à beato Bernardo, & ab omnibus Magistris Parisiensibus, eandem etiam sententiam docent communiter reliqui Doctores ex familia Prædicatorum: breuitatis tamen causa eorum verba non referam, sed nomina tantum, & loca indicabo, sicut, & aliorum Doctotum, qui à me in hoc capite proferendi sunt: ex familia ergo Patrum Prædicatorum refero Vgo de S. Vgonem de S. Theodoro Cardinalem sanctæ Sabinae in postilla super Eccl. 1. 7. Anibald. Cardin. etiam in 3. d. 3. & ibidem

L. IIII 2 Petuum

Petr. de Tarant. Petrum de Tarantasia, qui fuit Papa Innocentius Quintus, Robertum Anglicum Cardinalem ostiensem in 2. dist. 31. qu. 1. at. 1. & in 3. dist. 3. in expositione literarum; Gualterum Anglicum Cardinalem Tituli sancte Sabinae in 2. parte summæ tractatu de peccato originali, Ioannem Dominici de Florentia Cardinalem sancti Sixti in expositione super *Magnificat*; Ioannem de Turrecremata. Ioannem de Turrecremata Cardinalem, etiam tituli sancti Sixti, Paludanum, Durandum, & Durandellum, Angelum de Bononia, & Bombolognum in 3. dist. 3. Martinum Polonium in sermone beate Virginis, Vincentium historiam tractatu de laudibus beate Virginis libro de sanctificatione; Thomam de Lenchinum patriarcham Hierosolymitanum in sermone assumptionis beate Virginis; Gulielmum Peraldum Episcopum Lugdunensem in sermone Purificationis, & Natiuitatis beate Virginis; Heruæum quod libeto 4. questione vitima; Iacobum de Perusio Episcopum Perusinum in sermone Annunciationis Ioannem de Neapoli quolibeto primo, Robertum Holcoth super librum sapientie cap. 14. lect. 160. Leonardum sermone Annunciationis, ac tadem D. Antoninus prima parte summæ titulo de peccato originali ait: si volumus attendere ad dicta sacre scripturæ, & sanctorum Doctorum, manifestè patet, beatam Virginem in originali peccato fuisse conceptam, & sic eius conceptio non est celebranda nisi in ordine ad sanctificationem subsequendam; hæc ille. His accedunt quamplurimi Magistri eiusdem ordinis. Hugo de Argentina in compendio suæ Theologiae, Bernardus de claromonte quolibeto 15. qu. 63. Albertus de Brixia lib. 3. suæ summæ tractatu 4. cap. 6. Petrus de Polonia super Lucam ca. 1. Ioannes Balbus in suo Catholicon licet virtus: Aldobrandinus in sermone vigiliæ Natiuitatis Domini, Constantinus de Montebudello in sermone Natiuitatis beate Virginis; Iacobus Aegidij Magister sacri Palatii tractatu de conceptione Beate

Virginis Ioannes de Montenigro, & Dominicus de Catalonia in suis tractatibus de conceptione, Ioannes de sancto Germiniano in sermone Annunciationis, & alij per multi, quos longum esset persequere. Sed veniamus iam ad Doctores ex ordine minorum, qui eandem sententiam docuerunt; in primis D. Antoninus, qui sepultus est Padua, in quodam sermone Natiuitatis Beate Virginis ait: Beata Virgo fuit in utero Matris à peccato per gratiam sanctificata, & sine peccato nata. idem tenet sanctus Bonaventura Cardinalis; in 3. sent. dist. 3. q. 1. at. 2. sic dicens: si beata Virgo non fuisset concepta in peccato originali, tunc caruisset merito mortis, & sic, vel iniuste morua fuisset, vel dispensatim pro salute humani Generis; primum facti ad conuulsiam Dei, secundum derogat Christo; item, si peccatum non habuisset, tunc si ante Christi passionem mortua fuisset, Regnum Celorum fuisset consecuta, hoc autem est inconueniens; igitur, item si peccatum non habuisset, Christi morte redempta non fuisset, quod impium, & nefarium est dicere, & idè est dicendum, quod B. Virgo fuit concepta in peccato originali, et quod eius sanctificatio subsequuta est originalis peccati contractionem; hic autem dicendi modus est communiter rationabilior; eo securior; conuincitur (inquam) quia ferè omnes id tenent. cū id appareat ex multiplici eius parralitate, & morte, quā non est dicere: eam passam fuisse iniuste, nec propter aliorum redemptionem, sed propter peccati contractionem; Rationabilior etiam est, quia esse natura procedit esse gratie, vel tempore, vel natura, & propterea D. Aug. prius est nasci, quam remaneri prius est esse, quam bene esse: igitur, prius est, animam vniuersi carni, quam gratiam ei infundat; si ergo caro illa infecta fuit, ex sui infectione nata erat, infecte animam, qua ei vniebatur, culpa originali, & ita necesse est parere, quod ante fuerit in ea originalis peccati infectio, quam gratia infuso, vel sanctificatio, securior etiam est, quia magis conueniat fidei Pietati, & sanctorum auctoritati: sancti autem horum magis concordat pro eo, quod

quod sanctis communiter, cum de hac materia loquuntur, solum Christum excipiunt ab illa generalitate, quae dicitur: omnes in Adam peccaverunt: nulli autem inveniuntur dixisse, de his, quos vidimus, & audimus a nobis, beatam Virginem fuisse ab originali peccato immunem, in sui Conceptione. Pietati, fidei etiam magis concordat pro eo, quod, etsi mater habenda sit in reuerentia, & magna erga eam sit habenda deuotio; multo tamen maior est habenda ad filium; ex quo est ei omnis honor, & gloria; & ideo, quia hoc spectat ad excellentem dignitatem Christi, quod ipse solus est omnium Saluator, & quod omnibus aperuit ianuam Paradisi, & quod ipse pro omnibus mortuus est; nullatenus ab hac generalitate Virgo Maria est excludenda; ne dum Matris excellentia ampliat, filij gloria minuat, & sic mater pronocetur, quae vult magis filium suum extollere, & honorari, quam seipsum, & proinde Creatorem, quam Creaturam: Huic ergo positioni adherentes propter honorem Domini nostri Iesu Christi, qui in nullo praedicat honori matris, cum filium incomparabiliter matrem antecellat, & reuocamus secundam, quod communis opinio tenet; Virginis sanctificationem fuisse post originalis peccati contractionem, unde rationes hoc probantes concedende sunt: quia verum concludunt: haec ille. Idem tenet Alexander de Ales Doctor clarissimus in 3. p. summae, circa materiam de sanctificatione Virginis artic. 1. sic dicens: quia enim omnis homo, qui carnali generatione generatur, de necessitate contrahit in sui Conceptione originale peccatum, necesse fuit, ut beata Virgo, a Parentibus generata carnaliter, originale peccatum in sui Conceptione contraheret: Item artic. 2. Beata, inquit, Virgo in primo instanti sua Conceptionis sanctificari non potuit, ut Bernardus dicit: Propter peccatum, quod inerat, restat ergo, ut post Conceptionem, sanctificationem accepisse credatur, quae excluso peccato sanctam fecit Natiuitatem, non autem Conceptionem: Secundo, quia dicit idem Bernardus, quod quantum paucis datum sit cum sanctitate nasci, nulli tamen, nisi soli Christo datum est sanctitate concipi ergo B. Virgo non fuit sancta in Conceptione.

Tertio, quia dicit D. Bernardus, quod, quia solus Christus fuit de Spiritu Sancto conceptus; ideo solum ipse fuit in Conceptione sanctus: quo excepto, necesse est, ut omnes confiteamur, illud, quod David humiliter confiteatur, dicens: Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum; & per consequens oportet dicere, quod beata Virgo fuisse in peccato concepta. Quarto, quia, si beata Virgo non fuisse in peccato concepta, non habuisset reatum peccati; sed si non habuisset reatum peccati, non indiguisset redemptione facta per Christum, quia redemptio talis est solum propter peccatum, quod non est secundum fidem Catholicam tenendum. Quinto, quia Augustinus, & Leo Papa dicunt, quod sicut Christus pro omnibus liberandis venit, ita neminem a reatu peccati liberum inuenit; & per consequens sequitur, quod B. Virgo peccatum in sui Conceptione habuerit; & ideo dicendum est, quod beata Virgo in sui Conceptione sanctificari non potuit, quia tunc peccatum originale contraxit. Idem in eodem libro, quae sit. seq. art. 1. sic dicit: Beata Virgo per primam sanctificationem fuit mundata ab omni culpa; per secundam vero sanctificationem fuit mundata a sordibus vitiorum, id est ab illis difficultatibus, quae habebat ad tendendum in bonum, quae peccatum consequuntur: item idem in sequenti articulo: Beata Virgo per primam sanctificationem fuit totaliter a culpa originali mundata, sed sordes peccati remansit ligatus: sed per secundam sanctificationem sordes fuit totaliter ablatas: Item idem in sequenti articulo: Duo, inquit, erant, quae prohibebant visionem Dei, videlicet culpa originalis, & reatus naturae a peccato causatus: per primam sanctificationem fuit remouit peccatum originale, & reatus personalis: remanente adhuc reatu naturae, & ideo si ante Christi passionem mortuus fuisset, non euolasset in Caelum; sed descendisset ad locum Sanctorum Patrum propter reatum naturae: haec ille. Idem dicitur in 3. sententia in multis articulis, & super Psal. Deus noster refugium, & in suo Martialis haec Alexander de Ales Ordinis Minorum. Idem Riccardus de Media Villa, Doctor Parisiensis Riccardus de Ordinis Minorum in 3. sententia distinct. 3. sic dicens:

D. Ber.

Psal. 50.

D. August. Leo Papa.

D. Aug.

Ibid.

Ibid.

Ibid.

Alexand. de Ales. Riccard. de Med. Villa.

Alexand. de Ales.

Ibid.

D. Bernard.

dicens: *Anima B. Virginis ex sui unione ad carnem peccatum originale contraxit, sicut dicit Augustinus in 10. super Genesim. & Anselmus in lib. Cur Deus homo. Idem tenet Guericus Ochā Doctor Parisiensis eiusdem Ordinis Minorum in 2. sent. dist. 30. artic. 1. sic dicens: Concedo, quod beata Virgo Maria fuit concepta in peccato originali, sicut satis patet per auctoritates Augustini, & Anselmi: Idem Reginaldus Archiepiscopus Rothomagensis Doctor Parisiensis, eiusdem Ordinis Minorum in 3. sent. dist. 3. sic dicit: sicut impuritas derogaret Virgini, si non fuisset in viro Matris sanctificata, ita si Virgo Maria sine originali peccato concepta fuisset, derogaret Christo, cuius privilegium est, ut solus ipse sit sine peccato conceptus, & ideo non est hic honor Virgini attribuendus, quia in veritate non est honor, nec decencia: Idem tenet Aluarus Hispanus Episcopus Sicutrensis, eiusdem Ordinis Minorum in libro suo de planctu Ecclesie, sic dicens, de matre Christi Beatissima, tenet sancti, & maxime Augustini. & Bernardi: quod nunquam peccavit actualiter, tamen in originali peccato concepta fuit, sicut ceteri homines, qui ex commixtione seminum concepti sunt. Ad hoc facit, quod habetur de conse. dist. 3. & in glossa super c. 2. & super c. per Baptismum de conse. dist. 4. & facit optime 27. q. 2. omne. Et hanc sententiam tenent omnes antiqui Theologi, videlicet Alexander, Thomas, Bonaventura, & Ricardus, licet quidam novi Theologi a sensu communi Ecclesie recedentes contrarium teneant, in devoti reuera Domine nostrae, licet eius devoti per hoc apparere nitantur, quorum nova opinio, & sanctifica penitus est a fidelibus cancellata: haec ille. Actandem, ne in referendis omnium verbis nimium immores, eandem docuerunt Magister Aegidius Zamorensis Hispanus eiusdem Ordinis Minorum in sua summa cap. de Maira; Magister Ioannes de Rupella in sermone Natiuitatis Virginis, Magister Robertus Comtio Doctor Parisiensis in 3. sent. dist. 3. q. 9. Beatus Lucas in sermone de baptismo Christi, & in sermone de Natiuitate Virginis. Magister Conradus de Saxonia in libro super salutatione Au-*

gelica. Magister Bartholomaeus de Pylis in sermone: facta sunt Encantia. Magister Thomas de Ales Doctor Parisiensis in libro de vita B. Virginis c. 12. Magister Iacobus Pictaviensis in sermone. Annunciationis. Magister Nicolaus de Lyra super Luc. exponens illud, Spiritus sanctus superueniet in te; Et Iacoponus V. I. Doctor, in vna sua laude ad Beatam Virginem: Magister Ioannes Genesius de Parma in suo Rosario cap. 5. Magister Ioan. de Exphoria in sua summa cap. de Conceptione, & cap. de peccato originali: Magister Nicolaus de Auqueuilla in sermone Assumptio. B. Mariae Virginis, & Natiuitat. Magister Franciscus de Haft in serm. 3. Dominicae post Trinitate. Magister Budus in sermone Cene Domini, quae fuit illo anno in die Annunciat. Magister Geraldus de Odo in libro de figuris in c. de stella, M. Ioannes Gallicus in sermone Natiuitat. & Annunciat. B. Virginis: M. Landolphus in Postilla super Euangelia, sup. illud Luc. 1. Exurgens Maria, &c. & sup. illud Math. 1. Inuenta est in viro habens, &c. Magister Philippus de monte Callerio in Postilla super Euangelia, super illud Luc. 1. Ave non e. gratia plena; & Spiritus sanctus superueniet in rite. M. Arnaldus Episcopus Salernitanus in libro suarum distinctionum, & in c. de Area Ex ordine autem Heremitarum S. Augustini, eandem sententiam docuerunt grauissime Doctores; nimirum Aegidius de Roma Episcopus Bituricensis in 6. quodlibet. Gregorius de Arimino in 2. sent. distinct. 3. qu. 2. Bernardus Cluerti Doctor Parisiensis & Episcopus Burcensis in 6. quodlibet. quae peccat. Magister Ioannes Cluerti de Saxoniam in 3. sent. dist. 3. M. Ioannes Stringarij, eiusdem Ordinis, in 3. sent. dist. 3. M. Ioannes Theotonicus in sermone de Natiuitate B. Virginis, qui incipit: Laudas, & le. caro filia Dion. M. Iordanis Theotonicus in 2. sermone de Concept. B. Virginis: M. Augustinus de Ancona in Postilla super Lutam, & in multis locis super epistolam Pauli: Magister Vgolinus de Vibuereti in 2. sent. dist. 3. q. 3. Magister Geraldus de

B. August.
D. Anselm.
Guericus
Ocham.

Reginaldus
Deister.

Aluarus
Hispanus.

Glossa.

Glossa.
Alexand.
Thomas.
Bonaventura.
Ricardus.

Mag. Aegid.
Zamorensis.
Ioan. Rupel.

Rober. Com.
B. Lucas.

M. Conrad.
de Saxonia.

Dorobona de Pylis. Thomas de Ales. Iacobus Pictaviensis. Nicolaus de Lyra. Iacoponus V. I. Doctor. Ioannes Genesius de Parma. Ioan. de Exphoria. Nicolaus de Auqueuilla. Franciscus de Haft. Budus. Ioannes Gallicus. Landolphus. Arnaldus Episcopus Salernitanus. Aegidius de Roma Episcopus Bituricensis. Gregorius de Arimino. Bernardus Cluerti. Ioannes Cluerti. Ioannes Stringarij. Ioannes Theotonicus. Iordanis Theotonicus. Augustinus de Ancona. Vgolinus de Vibuereti. Geraldus de Saxonia.

Ioan. Gallici. Stenis in quodam quolibeto : Magister Ioannes Gallicus in serm. Annunciation. *Henricus de Harimaria.* Magister Henricus de Vrmatia in serm. Natiuitatis B. Virginis: M. Albertus de Padua in serm. 3. Feriz post Dominicam de Passione: M. Iacob de Viterbio in quodlibetis: M. Facinus de Hasti, in 3 sent. dist. 3. Magister Henricus de Huri in serm. Natiuitatis B. Virginis: Accedit ad hoc duo Doctores ex Ord. Carmelitarum: Guido Episcopus Maioricen. & postea Episcopus Albanensis in 3 quodlibeto quest. 13. & Magister Paulus de Peralio in 3 sent. distinct. 3.

M. Ioannes de Poliac. Ex Theologis verò non Regularib. clarissimos etiã Doctores referam, eandem sententiam amplectentes: Mag. Ioannes de Poliac Doct. Parisiens. in 3. quodlib. q. 3. Gulielmus Altiiodoren. Episc. in 3. libro suæ summæ Præpositius Doct. Parisiens. antiquus in summa sua cap. de Sanctificatione Virginis Gulielmus antiquus Cancellarius Parisiens. in sua summa. Magister Stephanus antiquus Possillator Doct. Parisiens. super epist. ad Romanos, & ad Hebræos, Dominus Armachanus Episc. Hyberniæ in 3 sent. dist. 3. Magister Riccardus, Radulphi de Hybernia, Cancellarius vniuersitatis exoniensis, in 2. sent. quest. 7. art. 2. Magister Garicus Parisiensis super Ecclesiasten cap. 7. Magister Adam Anglicus Doct. Parisiens. in 3. sent. dist. 3. M. Odo Gallicus Doct. antiquus in sermone beatæ Virginis: Magister Gottifredus, Doct. Parisiens. in quodlibeto 8. qu. 8. author libri, qui dicitur: elucidarius scripturæ in 1. lib. Magister Henricus de Gandauo, Doct. Parisiens. in 15. quodlibeto. q. 13. Magister Ioannes de Albauilla Doct. Parisiens. in serm. Purificationis B. Virginis: Magister Ioannes de villa Abbatis in sermone Assumptionis B. Virginis; Beatus Andreas Episcopus Hierosolymit. in quodam serm. Natiuit. B. Virginis: B. Petrus Tripolitan. qui epistolas Pauli glossauit, sup. epistolâ ad Rom. c. 5. B. Alcuinus, qui fuit Magister Caroli Magni in libro sen-

tentiarum suarum; Dominus Gulielmus Episc. Ecclesiæ Miniatenis, in rationali diuinorum officiorum in 7. p. c. Purificat. B. Virginis: Robertus Mediolanen. Episc. in 2. libro suæ summæ: Ioannes Beletus Doct. antiquus in summa sua de diuinis officiis rubrica de Assumptione beatæ Virginis: S. cardus Episc. Cremonensis in summa sua de officiis, quam appellauit: *Naturale* lib. 8. c. de Natiuitate Virginis; Petrus Commestor magister Hukoriani in quodam serm. B. Virginis, qui incipit: *Primo tempore alleuiata fuit terra Zabulon*: Dominus Gilbertus Porrethanus Picta uorum Episcopus super Bohetio de duabus Naturis, & vna persona Christi: Liconien. Episcopus sup. Psalmos circa principium: D. Riccardus de S. Victore in tractatu suo super Isaia: *Eccc Virgo concipiet*. B. Petrus Damianus Cardinalis in serm. Natiuitatis B. Virginis.

Plures tandem Doctores Iurisperiti eisdem sententiæ ad stipulantur, quorum solum nomina. & loca breuitatis causa indicabo: Ioan. Theuronicus antiquus glossator Decreti sup. c. *pronunciandū* de conse. dist. 3. Bartholomæus Brixientis sup. eodē capitulo; Hugo Episc. Ferrariensis super c. *firmissimè* de conse. dist. 4. Laurentius antiquus glossator super c. *per baptismum* de conse. dist. 4. Idem docet super cap. *pronunciandum*, de consecrâ. dist. 3. D. Bernardus Papiensis sup. cap. *pronunciandum*: Magister Raymundus compilator Decretalium, penitentiarius Gregorius Papæ 1x in 1. suæ summæ lib. 11c. de Feriis: Ostiensis in summa sua tit. de pœa. & re. §. *quis debet cōfiteri*: Dom. Gulielmus Durantes in 2. par. Speculi, tit. de Feriis: Ioannes Compilator summæ Canonice, quæ incipit: *Qui in sē iudicat*: super cap. *firmissimè*: Author Speculi q. dicitur; summa tummarum titulo de Feriis, quest. 8. author operis solennissimè super toto decreto, quod incipit: *Ad decorem sponsæ*; super caput. *pronunciandum*; Dominus Ioannes Andreæ Doct. Bononiensis clarissimus, in secunda parte Nouellæ titulo de feriis

D. Gallic.
Episc.

Robert. Episc.
Mediolanen.

Sicard. Episc.
Cremonens.

Petrus Com-
estor.

Incio 9.
Gilberti Pi-

claur. Episc.
Liconiensis

Episc.
Riccard de

S. Victor.
B. Petrus

Damianus
Cardinalis

D. Ioannes
Theuronic.

Bartholom.
Brixientis.

Hugo Episc.
Ferrariens.

D. Laurent.
antig. gloss.

D. Bernard.
D. Raymun.

Card. Ostien.
Gulielmus

Durantes.
Io. Compila-

tor summæ
Canonice.

Auth. Spec.
Author ope-

ris solennis-
simi.

D. Io. Andr.
Bononiensis,

de feriis

*Doct. Ioan.*de feriis super cap. *conquestus*. Ioannes de*do. Calderin.*

Calderinis Doctor Bononiensis super cap.

*Do. Galuan.*put *conquestus* extra de feriis. GaluanusDoctor Bononiensis super cap. *conquestus**Doct. Petrus*

extra de feriis: Dominus Petrus de Braco

de Braco.

Doctor solennissimus in Repertorio suo

D. Petrus

verbo: Conceptio Petrus Mediolanensis

*Mediolan.*in apparatu suo super capit. *firmissime* de*Guliel. Me-*

confe. dist. 4. Dominus Gulielmus Me-

rensis.

tensis Episcopus, in apparatu super sum-

Ioan. Theot.

ma Raymundus tit. de feriis: Dominus

Barthol. de

Ioannes Theotonius Doctor præcipuus

P. f. s.

in summa Confessorum lib. 1. tit. 12. c. Bar-

Ioannes de

tholomæus de Pyxis in summa sua cap.

Laurentius de

de feriis: Ioannes de Turrecemata, in o-

Laurentius

pote, quod edidit super decretum de con-

*Galcanus.*fessio. dist. 4. cap. *firmissime*. Laurentius Cal-

canus Brixienfis vtriusque Iuris Doctor

clarissimus in quodam libello, quem de

laudibus B. Virginis composuit.

Respondetur ad præcitata Testi-
monia sanctorum Patrum, &
Pontificum: necnon ad Docto-
res, tam Theologos, quam Iu-
ristas, qui aduersus immacula-
tam Virginis Conceptionem
militare videntur. §. 6.

Magnam video in nominibus
Auctorum recensendis Aduer-
sarios impendere operam, ac
tempus conterere, membranasque im-
plere, persuasum sibi habentes, veritatem
magis sibi fauere, si plures suæ opinionis
habeant assertores, quasi in multitudine
Militum consisteret victoria belli, & non
potius in robore, & strenuitate. memi-
nisse debent Alexandrum Magnum par-
uis admodum copiis penè innumerum
Darii exercitum ter profligasse. Themis-
tolem quoque inclitum Græciæ Im-
peratorē exigua manu numerosum Xer-
xis agmen intrepida fuga egisse. Et (vt ad
nostratia descendamus exempla) ipsos
non præterit. Gedeonem exiguo mili-

tum numero copiosissimas hostium tur-
mas facile superasse, necnon insignem
virtute ludam Machabæum paucis mili-
tibus fractum copiosas Antiochi vires
contriuisse; aut fortem Sampsonem in
maxilla Asini mille strauisse allophylos;
aut ipsum denique Dauid in funda, & la-
pide terribilera, & gigantea mole hor-
rendum Goliath interemisse. Numerus
beatam Virginem Mariam in conceptu
maculam contraxisse asseruerant, &
si etiam decuplo esset maior, atque cu-
mulatior exiguum quiddam est, & parum
auctoritatis habet ad sacram Scripturam,
quæ (vt nos probauimus) non obscure
indicat beatam Virginem ab omni peni-
tus macula peccati fuisse alienam. Sed
& præter illa testimonia tot sanctorum
Patrum, & Doctorum, tam Antiquorum
quàm Recentiorum, & productum monu-
menta, vt veraciter dicere possimus.

Plures sunt nobiscum, quam contra nos, &c.
Inter omnia ergò testimonia supra relata
maioris ponderis sunt, quæ ex D. Augu-
stini doctrina deduximus, sed ad illa co-
piose respondimus super Homil. §. 5. ver-
ficulo tandem. Ad testimonia verò ex
Diuo Thoma adducta quidam respon-
dent, quod ipse in aliis locis sibi ipsi con-
tradicit, quando autem quis dicit oppo-
sita, eius dictum non debet admitti, vt
constat ex *l. vbi repugnantia ff. de regulis In-*
vis, sed non placet hæc Solutio, quia alio
quin quæ D. August. & alij sancti tetra-
ctarunt, non essent admittenda quod est
absurdum melius respondetur, vel ipsum
retractasse sententiam, vt supra ostendi-
mus, vel ex speciali Dei prouidentia fa-
ctum fuisse, vt contrariam sententiam
doceret, quia sicut magis profuit Ecclesie
Apostolus Thomas dubitans, quàm Di-
cipulus facile credens, vt dixit D. Grego-
rius homil. 26. ita etiam magis profuit
D. Thomas ad veritatem immaculatæ
Conceptionis firmam illam negans,
quàm alij multi facile ei assentientes.
Nam cerè si D. Thomas, ac Illustrissima
Diui Dominici familia (cuius irrefragabi-

bili doctrinæ tantoperè ficit Ecclesia) huic sententiæ nunquam aduersaretur, non adeò elaboratum fuisset in confirmanda, & illustranda veritate hac de immaculata Virginis Conceptione, nec ita profundas radices iecisset in animis fidelium. Ad Doctores autem Scholasticos, & iurisperitos, vel explicandi sunt quod loquantur de contractione peccati originalis, non de facto, sed ex debito, & ex iure, vel dicendum est, quod, ut constat ex glossa in l. diem proferre, §. si plures; magis creditur duobus affirmantibus, quam mille negantibus; unde maior si les adhibenda est paucis auctoribus immaculatam Virginis Conceptionem affirmantibus, quam multis illâ negantibus; quod si aduersariis prædictæ omnes solutiones non satisfaciunt, aliter occurrere possumus dupliciter, primò dicendo, quod inter Sanctos Patres sæpè contigit in contrarias abire sententias; nam D. Gregor. & Hieronymus in eam propendunt, quæ asserit Salomonem damnatum fuisse, ut constat ex capite Salomon 12. q. 4. & cap. si enim, vel. Salomon, de poen. dist. 2. Ambrosius autem, & Augustinus oppositam amplectuntur sententiam cum quibusdam aliis Doctoribus, quos in generali refert glossa in dicto cap. Salomon. Similiter S. Augustinus in ep. scola ad Hieronymum tenet, quod Paulus rationabiliter Petrum reprehendit, ut ipse ait ad Gal. 2. Hieronymus autem super epist. ad Galatas, dicit, quod peccauit, ipsum, qui erat caput Apostolorum reprehendendo. Item inter D. Augustinum, & D. Hieronymum fuit magna controuersia de cessatione legalium, & diuersæ opinioniones. vno tenente quod cessauerunt, tali tempore, scilicet Hieronymo, alio verò è contrà dicente S. Augustino, de quibus tractat Scotus in 4. dist. 3. q. 4. & Alexander de Ales in 3. par. summæ in tractatu de cessatione legalium. Cum ergo varietas opinionum est inter Patres, vnicuique licet amplecti (per se loquendo) quam maluerit, ut docet Diuus Thomas in quadam questione

quodlibetica, & Henricus de Gandauo in 4. quodlibeto q. 33. unde D. Augustinus in cap. negare q. dist. loquens de suis propriis scriptis ait: neque quorūlibet disputaciones; quamuis catholicorum laudatorum hominum, velut Scripturas canonicas habere debemus, ut nobis non liceat, salua honorificentia, que illis debetur hominibus, aliquid in eorum scriptis reprobare, aut respuere si forte inueneribus, quod aliter senserint, quam veritas habet diuino adiutorio vel ab aliis intellecta, vel à nobis: talis ergo sum in scripturis aliorum, quales volo esse intellectores meorum: hæc ibi: & in epistola ad Vincentium de scripturis SS. Doctorum ait: tale genus Scripturarum à scripturis diuinis distinguendum est; non enim ita in eis testimonia proferuntur, ut contrarium sentire non liceat; & idem in cap. ego dist. 9. Ego autem ita lego, ut quantumlibet sanctitate, quantum doctrina polleant, non ideo verum putem, quia transserunt, sed quia mihi per alios auctores, vel canonicas, aut probabiles rationes, quod à vero non abhorreant, persuaderi non potuerunt: hæc ille. Cum igitur præcitati omnes Patres, & Theologi non adducant rationes efficaciores, quam illas, quibus nos in hanc sententiam trahimur, meritò iuxta traditam D. Augustini doctrinam ab eorum opinione in hac materia discedimus: Maxime, quod ut fatetur Caietan. 3. p. q. 74. art. 3. (& hæc sit vltima solutio) consuetudo Ecclesiarum particularium tantæ est auctoritatis, quod aliquando eam præferre licet sententiæ grauissimorum Doctorum, quantum ergo quæso magis id licebit in subiecta materia, vbi conuictio totius Ecclesiæ Romanæ, quæ fidei cõlumna, & veritatis magistra est, iam obtinuit festum immaculatæ Conceptionis, sub nomine Conceptionis celebrari constat adestem, quod interrogatus populus Christianus, quid celebret in festo Conceptionis beatæ Virginis? vnanimi consensu, literatè etiã, & non solum vulgares homines respondent: præseruationem à macula peccati originalis, ergò signum est moraliter euidens, hoc esse ob-

M m m m m icctum

l. diem proferre, §. si

D. Gregor.
D. Hierony.
cap. Salom.

D. Ambrosi.
D. August.

Ibid.
D. Paulin.
Gal. 2.

D. Hierony.

D. Aug.
D. Hierony.

Scotus.
Alexan. de
Ales.

D. Thom.

Henricus de
Gandauo.
D. August.

D. August.

Ibid.

Caietan.

iectum præcipuum huius celebrationis; addè rationē suprā tactam, quia præcitati Patres ex eo, quod Ecclesia vniuersalis celebrat Natiuitatem B. Virginis, colligunt ipsam fuisse sanctam, & sine macula, ergo cum constet Conceptionem celebrari ab vniuersali Ecclesia, consequens est, esse sanctam & immaculatam, vel certè collectionem D. Bernardi, Idephonii, & Diui Thomæ infirmam fuisse.

Proponuntur, & diluuntur varia, ac difficilia Argumenta, aduersus immaculatam Virginis Conceptionem.

Sed iam veniamus ad varias aduersariorum obiectiones, quas silentio præterire non licet: imò fas est, alias difficiliore. excogitare, vt hac ratione magis, ac magis corroboretur veritas immaculatæ Concept. Deiparæ Mariæ.

Proponitur primum Argumentum. §. 1.

Primò igitur obiectio, quia peccatum originale contrahitur per hoc, qd Anima in primo instanti, quo in funditur in corpus, attingat carnem infectā, qua ratione D. August. dixit, peccatū originale contrahi per contagionē, sed Anima B. Virginis in primo instanti suæ Conceptionis attiguit carnem sic infectā, ergo verè contraxit peccatum originale: maior cum consequentia est nota, & minor probatur, quoniam carnem esse infectā nihil aliud est, quā esse propagatam ab Adam peccatore via ordinaria cōcurrente vtriusque parente, sed caro Virginis fuit propagata hoc modo, vt in confesso est apud omnes; ergo anima Virginis fuit infecta hoc modo: Dices; animam Virginis fuisse impeditam per gratiam, præuenientem, ne inficeretur per contactum carnis infectæ: Sed contrā, quia prius fuit ordine naturæ contingi, carnem infectā, & illi vniri, quā reciperet prædictam gratiā; ergo pro illo priori non potest intelligi, quod in ea fuerit talis gratia præueniens; consequentia est nota, & antecedens etiā, quia prius ordine naturæ præintelligitur

B. Virgo, vt existens secundum esse naturale, quā fecerit esse gratiæ; cum esse naturale præsupponi debeat: ad supernaturale; at esse naturale Virginis confurgit ex vnione Animæ cum carne, ergo de primo ad vltimū prius natura fuit, animam B. Virginis contingere carnem infectā, & illi vniri, quā recipere in se gratiā. Dices, & benè pro illo priori, quo præcedit esse naturale Virginis infusionem gratiæ, nō intelligi: B. Virginem cum gratia, nec etiā cum peccato, sed cum indifferentia, quantum est ex se, ad vtrumq; sicut, cum quis cōripitur cum culpa originali, certè esse naturale illius præintelligitur, ad esse morale talis culpæ: tanquam subiectum illius: pro illo tamen priori, nec intelligitur cum culpa; nec cum gratia: Sed contrā, tum quia pro illo priori, quo præcedit esse naturale Virginis ipsa gratiā; intelligitur eius anima vnita carni infectæ; ergo manet anima infecta, patet cōsequentiā, quia repugnat, nigredinem vnitam esse subiecto, & non inde resurgere nigrum, ergo repugnat, animam Virginis vnitam esse carni denigratæ, & infectæ, & nō resurgere subiectum denigratū, & infectum. tum quia cū Adam fuerit caput Virginis non solum naturale, sed morale, certè B. Virgo ex vi suæ Conceptionis concepta est cum priuatione iustitiæ originalis, aliās illi debitæ, si Adam non peccasset, ergo fuit concepta in peccato originali: probo consequentiam, quia, cum peccatum originale, & iustitia originalis priuatiuè opponantur, atque ad eō immediatè, respectu posteriorū Adæ, nihil aliud erit peccatum originale; quā priuatio iustitiæ originalis, vel effectiuum illius: Et vrgo magis vim huius rationis in hūc modum: B. Virgo contraxit debitum incurrendi peccatum originale; ergo, & ipsum peccatum: probo consequentiam, quia nō potest intelligi Virgo cum debito incurredi peccatum, quin intelligatur prius in rerum natura; nam quod sic non est, nihil debere potest; nec etiā intelligi potest, quo sit in rerum natura cum gratia, & simul

*D. Aug. lib. 2
de peccato
originali.*

& simul habeat debitum incurrendi peccatum originale; qui enim est in gratia, eo ipso est liber à tali debito; ergo pro illo signo, quo intelligitur B. Virgo in retu natura & cum debito incurrendi peccatū, & ut filia Adæ necessario contrahit ipsam peccatū, & efficitur filia fræ; cum post lapsum Adæ non sit dare mediū inter peccatum, & gratiam, sicut, nec respectu Diaphani inter lucem, & tenebras, ut geo magis vim huius rationis, nam beata Virgo habuit debitum contrahendi peccatum originale, ut potè propagata ex Adamo per naturalem generationē, in quo, tanquam in capite morali profuit; ergo contraxit peccatum: probo consequentiam, quia per voluntatem primi Parentis fuit illi voluntarium illud debitum, sed qui amat periculum, peribit in illo; ergo non potuit habere debitū illud, quod est proximum periculum incidendi in originale, absque eò, quod actu peccaret.

Responsio primi Argumenti. §. 3.

Placet responsio data inter arguendum; ad replicam autem respondeo, ad primam eius probationem, quod conceptio ex semine infecto, aut contactus animæ cum carne infecta, non est causa formalis peccati originalis, sicut nigredo est causa igni, sed est conditio necessaria per modum cuiusdam applicationis, qua posita, statim deriuatur peccatum originale, nisi impediatur per gratiam, quæ efficacior est illo; & ideo rectè stat, animam B. Virginis habuisse contractum cum carne infecta, & tamen nō incurrisse peccatum originale, quia eius anima per gratiam impedita fuit, illud contrahere. Ad secundam probationem eiusdem replicæ; respondeo, quod peccatum originale non est priuatio iustitiæ originalis materialiter sumptæ, prout erat quidam habitus, sed formaliter, prout causabat rectitudinem rationis, & subiectionem in ordine ad Deum; hæc autem rectitudo etiā tribuitur per gratiam: unde licet B. Virgo, quantum est ex vi suæ propagationis, fue-

rit concepta obnoxia priuationi prædictæ rectitudinis, de facto verò non fuit concepta cum tali priuatione, sed cū gratia, quæ illam impediuit. Ad confirmationē verò illius, respondeo, quod de contractione debiti, & peccati originalis possumus loqui, vel quoad sufficientiam, vel quoad efficaciam; ad quod magis intelligendum iuuant verba D. Pauli ad Corinth. cap. 5. *Sicut in Adam omnes moriuntur, ita et in Christo omnes uiuificabuntur*: sicut ergo non oēs uiuificati sunt quoad efficaciam, ut patet de infidelibus, sed solum quoad sufficientiam, ita etiā verificatur, quod in Adā omnes mortui sunt, & quod oēs debitum peccati originalis contraxerunt, quoad sufficientiam, quoad efficaciam vero, oēs qui gratia Christi nō præueniuntur; Beata autem Virgo quia præuenta fuit, contraxit debitum illud quoad sufficientiam, quia peccatum Adæ, ut peccatum capitis sufficiens erat, ut in eam, tanquam in membrū refunderetur; quoad efficaciam verò nullum ei ipsa contraxit, in se ex diuina gratiæ munere illam præseruantis, posset etiā aliter dici, quod debitum contrahendi peccatum originale pœna est, non culpa, alioquin prius natura, quàm quis haberet peccatum originale, præhaberet aliud genus culpæ; cū debitum contrahendi culpam originalem, præintelligatur ad actualem contractionem illius; unde licet concedatur, quod illud debitum fuerit voluntarium voluntate Adæ, nihil colligit Argumentum; quia, cum debitum illud non sit peccatum, sed pœna, cetèrè uoluisse illud, erit, uoluisse pœnam debitam peccato, quæ uoluitio conformis est uoluntati diuinæ: illa autem uerba, *qui amat periculum peribit in illo*, certum est, loqui de Adultis, qui actu proprio personali amant periculum; Beata autem Virgo nullo modo uoluit actu proprio, & personali debitum contrahendi originale, sed solum actu primi Parentis, ex quo solum resultauit in Virgine debitum illud, quoad sufficientiam, non quoad efficaciam.

Proponitur secundum Argumentum.
§. 9.

Secundò quia, si beata Virgo non contraxit peccatum originale, ergò non fuit redèpta per sanguinem Christi; probo consequentiam, quia redemptio ex natura rei præsupponit captiuitatem, at si peccato caruit nunquam fuit captiua, ergò nec redempta. Dices cum communi Doctorum contraria sententia, duplicem esse modum redemptionis, quorum primus supponit captiuitatem; secundus, & perfectior supponit tantum debitum incurrendi captiuitatem; Beata ergo Virgo ex vi peccati primi Parentis supposito patre Dei, licet actu non fuerit sub peccati originalis captiuitate, habuit tamen debitum incurrendi illam, & quia de facto præseruata fuit, ex meritis Christi, nè incideret in talem captiuitatem, idè absolute, & simpliciter fuit redèpta per Christum: Sed contrà, tum quia B. Virgo fuit verè, & cum proprietate redempta per Christum; ad veram autem, & propriam redemptionem non satis est debitum, aut proximum periculum incurrendi captiuitatem; sed, quòd actu præcesserit talis captiuitas, sicut, ad hoc, vt quis dicatur sanari ab aliquo vulnere, non sufficit, habuisse periculum suscipiendi vulnus, sed, quòd in se illud susceperit, &, vt quis dicatur propriè resuscitari, non sufficit fuisse in graui periculo mortis, sed, quòd re ipsa mortuus fuerit; ergò, vt quis dicatur verè redemptus, requiritur, vt prius actu fuerit captiuus. vnde D. Augustinus episcopus *De ciuitate Dei* lib. 17. dixit: *Nemo redemptus dici potest, nisi qui verè per peccatum autem fuerit captiuus*; Dices ad hoc, beatam Virginem fuisse mortuam non in se, sed in Adamo, & quia illa mors fuit quædam captiuitas, sufficienter saluari ex parte Virginis captiuitatem prærequisitam, ad redemptionem; sed contrà: ergò B. Virgo non fuit propriè redempta in se, sed in Adamo; probo consequentiam, quia eo modo indiget quis redemptione, quo captiuus

D. August.

Rola 137. dixit: Nemo redemptus dici potest, nisi qui verè per peccatum autem fuerit captiuus; Dices ad hoc, beatam Virginem fuisse mortuam non in se, sed in Adamo, & quia illa mors fuit quædam captiuitas, sufficienter saluari ex parte Virginis captiuitatem prærequisitam, ad redemptionem; sed contrà: ergò B. Virgo non fuit propriè redempta in se, sed in Adamo; probo consequentiam, quia eo modo indiget quis redemptione, quo captiuus

est, sed B. Virgo non fuit per se mortua in se, sed in Adamo, ergò nec fuit in se captiua, sed in Adamo, ergò non indiguit redemptione in se, sed in Adamo, quod est hæreticum.

Responsio secundæ Argumenti. 10.

Ad secundum benè responderetur, ibi, excepta vltima responsione, que rectè ibi videtur impugnari; adhuc tamen quidam Doctores, quòd cum B. Virgo fuerit debitorum incurrendi peccatum originale, genus hoc debiti constituebat illam captiuiam non solum in Adamo, sed in se ipsa, quia debitum illud erat quædam obligatio moralis propria ipsius Virginis; omnis autem obligatio est quoddam genus captiuitatis, & idè indiguit redemptione non solum in Adamo, sed in se ipsa; exempla autem in argumèto adducta de curatione, & suscitatione (de quibus latius infra) non opus est verificari de Virgine, quia illis solum vtitur Sacra scriptura, ad exemplificandos varios effectus, quos Diuina gratia causat in peccatoribus, quos manifestum est, non causari in omni indiuiduo. Verùm si quispian velit defendere, B. Virginem non contraxisse in se ipsa debitum incurrendi peccatum originale, sed solum in Adamo, & quòd excepta fuit in pacto Dei cum illo, de quo infra cap. vltimo, tunc magis vrget prædicta replicata, sed quomodo illa dilui possit, dicemus Homilia vltima, vbi ex professo pertractabimus, an beatissima Virgo contraxerit in se ipsa debitum incurrendi in peccatum originale?

Proponitur tertium Argument. §. 11.

Tertio, quia, si B. Virgo caruisset peccato originali, non potuisset baptizari; at de facto fuit baptizata, teste Euthymio super Ioan. c. 3. vbi ait: Christum baptizasse matrem suam, & Petrum Apostolum: ergò cõtraxit peccatum originale; minor cum consequentia patet, & maior probatur, quia ita peccatum originale est materia necessaria Baptismi, sicut actus est

Euthym. sup. Ioan. c. 3.

con-

Confessionis; atq; ita per se primò ordinatur baptismus ad expellendum peccatù originale, ac confessio ad expiandum actuale, sed beata Virgo, quia caruit peccato actuali, non potuit recipere sacramentum Confessionis, ergò si caruit originali, non potuit recipere sacramentum Baptismi, vel si illud recepit, conuincitur contraxisse originale, sicut, si recepit sacramentum Confessionis, conuincetur, commisisse actuale.

Solutio tertij Argumenti. 12.

AD tertium respondeo, esse disparem rationem de Baptismo, & de confessione, quia sacramentum confessionis, ordinatur ad solam expiationem peccati actualis, & sic, quia beata Virgo nunquã actu peccauit, non potuit recipere illud; tamen sacramentum Baptismi adæquate non ordinatur ad solam deletionem originalis, sed etiam ad imprimendum caracterem, quæ est potentia receptiua aliorum sacramentorum, & ad constituendum baptizatum tanquam membrum Republicæ Christianæ, & vt illi pateat aditus ad alia sacramenta suscipienda; & idèo ianua sacramentorum à Theologis vocari consuevit; ac tandem, vt baptizati consignentur per caracterem, tanquam oues Christiani Gregis; & quia Beata Virgo erat capax istorum effectuum, ideo posuit recipere sacramentum Baptismi, & obligata fuit ex diuino præcepto ad illud recipiendum; licet alias nunquam contraxisset originale, & expressam huius habuisset reuelationem.

Propositur quartum Argumentum.

§. 13.

Quartò, quia secundum communionem Patrum doctrinam asserentem Christum Dominum non venturum, nisi Adam peccasset, quam ita veram iudicauit Diuus Bernardus, vt diceret epistola 190 ad innocentium. *Quid lex, quid propheta, quid apostoli, quid apostolice vni*

aliud nobis euangelizant, quam Deum factum esse hominem, vt hominem liberaret? & si Angelus de Cælo aliud nobis euangelizauerit, anathema sit: hæc ille. In hac ergo sententia, prius Deus vidit peccatum Adæ, & totam eius posteritatem in illo contentam, quam prædestinasset, futurum Christum Dominum; tunc sic, vel pro illo priori vidit Beatam Virginem in Massa generis humani infectam, vel non infectam; si infectam, ergò contraxit infectionem peccati originalis; si non infectam, ergò fuit exempta ab infectione illius massæ; & non per merita Christi, cum nondum tunc prædestinatus esset, nec celebratum Decretum de eius Aduentu in mundum.

Solutio quarti Argumenti.

AD quartum, admissa illa opinione, quòd si Adam non peccasset, Christus Dominus non veniret, respondent quidam recentiores, quòd Deus per altitudinem suæ (quam mediam scientiam vocauit Molina in sua concordia) præcognoscebat Christum futurum esse in mûdo, & sic vidit Beatam Virginem carete macula peccati originalis, ex meritis Christi illo modo præcognitis; vnde quãuis demus, prius ordine rationis præuisam fuisse beatam Virginem, vt carentem macula peccati originalis, quàm intelligatur Decretum de futuritione Christi, non tamen, antequam esset cognitio per scientiam mediam futuritionis Christi, & meritum illius, ex quo fit, quod semper fuerit visa Beata Virgo præseruata ab originali peccato per sanguinem Christi; sed secundò & melius alij sic respondent, dicentes, suppositionem illam esse falsam, scilicet, quòd Adam non peccante, Christus Dominus non veniret; non enim ex peccato dependebat eius Aduentus, simpliciter, sed in ratione Medici, & Redemptoris, & in carne passibili, de quo, libro selectarum disputationum totius Theologiæ, longa nobis restat disputatio; sed contra; quia quicquid

M m m m 3 sit

fit de illa sententia, certè tam Thomistæ, quam Scotistæ omnes sine vlla controuersia conueniunt in hoc, quod Christus, vt Redemptor per Passionem, & vt medicus non veniret, nisi peccaret Adam, igitur fuit prius præuisum peccatum Adæ, & posterorum illius, quàm Decretum de Aduentu Christi, (sub illa ratione: tunc ergò valdè virget vis rationis factæ, nam, vel Deus vidit in illa præuisione peccati, Adæ, & suorum posterorum beatam Virginem cum peccato originali; & sic habemus intentum, vel non incurrentem in illud, & hoc dici non potest, cum id debeat habere per Redemptionem; Christi in carne passibili mediante eius morte; pro illo autem priori, adhuc non est Decretum de Christo venuro, vt Redemptore, & medico, ergò &c. Ad hoc Argumentum dupliciter responderi posse existimo; primò dicendo, quod sicut in rebus naturalibus stat, aliqua duo se mutuo excedere, in diuerso genere causæ, & neutrum esse alio prius simpliciter, sed secundum quid, ita præuisio carentiæ peccati originalis in Virgine, & prædestinatio Christi, seu Decretum de Aduentu illius in carne passibili mutuo se excedunt in diuerso genere causæ; nam prædicta visio est prior illo Decreto in genere causæ materialis; prædestinatio verò est prior illa quasi in genere causæ formalis; Et si obiecias, in illo priori, quo præuidetur peccatum antè Decretum de Aduentu Christi in carne passibili, quod Virgo videatur sine contractione peccati originalis, est effectus Passionis Christi, & redemptionis illius; ergò, nec pro illo priori potuit videri sine peccato, absque eo, quod simpliciter, & absolute præcesserit prædestinatio, seu Decretum de Aduentu Christi in ratione medici, & Redemptoris per Passionem suam. Respondeo, aliud esse, quod pro illo priori, quo in Virgine præcedit visio carentiæ peccati originalis, non sit prædictum Decretum de Christo, vt medico, & Redemptore, aliud verò, quod pro illo

priori non intelligatur tale Decretum, primum est falsum, secundum tamen verum.

Secundo respondeo, instantia rationis in hunc modum coordinanda esse, vt prius Deus videat Adam peccantem, deinde in secundo instanti ex peccato illius, tanquàm ex causa, omnes futuros eius posteros, contrahere debitum incurrendi peccati originale; in 2. instanti, vel etiam in eodem secundo fuit decretum de Aduentu Christi in carne passibili, in remediū peccati generis humani, quia licet pro illo priori nondum videret omnes eius posteros, in se maculatos, videbat tamen illam causam efficacem, & ineuitabilem positam in re, nempe peccatum Adæ: unde infallibiliter futurum erat illos esse maculandos, & sic immediate post hoc prouidit de remedio tanti mali, per decretum Aduentus Christi in carne passibili, vnde cum obijcitur: prius fuit præuisio peccati Adæ, quàm Decretum de Aduentu Christi. ergo tunc in illo priori visa est virgo cum peccato, sicut reliqui posteri, vel sine illo, atq; adeò sine redemptione Christi: dicendum est, quòd cum peccati Adæ fuerit origo, & causa omnium peccatorum originalium, prius Deus vidit peccatum Adæ, quàm reliquorum; & sic pro illo priori non vidit posteros in peccato, nec sine illo per præseruationem, sed cum capacitate ad vtrumq; & sic etiã visa est virgo pro illo priori; in 3. tandem, seu 4. signo vidit Deus posteros Adæ incurrere peccatum originale, Beatam verò Virginem præseruari ex meritis Christi iam præuisis, &c.

Quintum Argumentum desumptum ex varijs Titulis, & muneribus Christi Domini, vt Redemptoris, Mediatoris, Iustificatoris, Saluatoris, Medici, & Reconciliatoris. §. 14.

Inter munera Christi Domini potissimum locum sibi vendicat officium Saluatoris.

uatoris, & Redemptoris; de quo genere Argumenti, quamvis supra egerim, iterum redit sermo, quia est potissimum fundamentum oppositæ sententiæ, & oportet illud multis modis euertere; insprimis ergo diuina eloquia Christum Dominum compellant Saluatorem; ipsaq; beata Virgo constituitur illum saluatorem suum, dum ait: *exultauit spiritus meus in Deo saluari meo*: vnde Augustinus. sermone de Assumptione ait: *genitum suum, & omnium Saluatoris*; at omnis, qui saluatur per Christum, præsupponitur habere aliquod peccatum, ergo etiã B. Virgo illud habuit; & cum illud non fuerit actuale, manifestè sequitur, fuisse originale; maior, cū consequentia est nota, & minore probato, tū ex illo Marci i. *vocabis nomen eius Iesum, ipse enim saluum faciet populum suum à peccatis eorum*; Constat autè, quod in populo Dei includitur beata Virgo, tum ex D. Aug. qui pertractans prædicta verba lib. de natura, & gratia ait: *quomodo ergo saluum faciet, vbi nullà est ægritudo*? hæc ille. Nec sufficit respondere, saluam illam fecisse, præseruandò eam à peccato; nam, vt constat ex Diuo Matthæo ca. 16. *Christus Dominus venit saluum facere, quod perierat*: ergo supponit, nullum ab eo saluari, qui prius actū non perierat: vocatur itè Christus Dominus Redemptor, iuxta illud Iob 19. *scio, quod Redemptor meus vivit*; ex quo sic argumentor: nullus potest esse propriè redemptor, nisi respectu eius, qui captiuus fuit, ergo cum Dominus fuerit verè Redemptor virginis, dicendum est, virginem fuisse prius captiuam, non captiuitate peccati actualis, ergo originalis: vtraque consequentia est euidentis, antecedens autem probò; tum quia Christi redemptio fuit per modum satisfactionis, ergo præsupponit in redemptis peccata, pro quibus satisfaceret, cum sola peccata, & pœna eis debita sint materia satisfactionis; tum quia redemptio Christi fuit per modum cuiusdam solutionis, per quam recuperavit rem antea venditam; fuerat enim venditum genus humanum per primam

Parentem iuxta illud Pauli ad Roman. 7. *D. Paul. ad venundatus sum sub peccato*; vbi glofa ait: *Rom. 7. in primo parente*; & Augustinus ibidem: *Glofa. vendere nos potuit, sed redimere non valuit*: D. August. Ergo vere Beata virgo fuit vendita, atq; ad eò sub seruitute peccati: tum quia huiusmodi redemptio fuit per modum exceptionis, iuxta illud Pauli, *empi enim estis*: D. Paul. ad *precio magno*: quod autem emitur, præsupponitur alienatum esse ab emptore, cum nemo emat, quod suum, sed quod alienum est: Igitur, si beata Virgo fuit emptæ per Christum, prius fuit alienata ab illo per peccatum originale, ac tãdem, quia id aperte videtur definitum à Zosimo Zof. Papa: Papa, vt constat ex epist. D. Aug. ad optatum, vbi sic ait: *vt verbis vitar, que in ipsa epistola Anistius beatissimi Zosimi leguntur, nullus, nisi, qui peccati seruum est, liber efficitur nec redemptus dici potest, nisi, qui verè per peccatum antea fuerat captiuus*. & infra addit D. August. *In his verbis apostolica sedes tam antiqua, atque fundata, certa, atque clara est catholica fides, vt nephas sit de illa dubitare Christiano*: hæc ille.

Item Christus Dominus fuit iustificator Virginis, & reliquorum omnium, qui Deo grati extiterunt, iuxta illud ad Roman. 3. *Iustificati gratis per gratia ipsius, & Rom. 3. per redemptionem, qua est in Christo Iesu*; sed iustificatio est transitus de morte peccati ad vitæ gratia, iuxta illud 1. Ioa. 3. *translati sumus de morte ad vitam*: ergo, si B. Virgo fuit iustificata per Christum, verè fuit translata de morte peccati ad vitam gratia: vnde D. Aug. li. 13. de Trinitate ca. 14. ait: *D. Aug. lib. tunc iustificari dicimur, in Christi sanguine*; cū 13. de Trinitate per remissionem peccatorum erimur à potestate Diaboli, & lib. de spiritu, & anima, D. Aug. quid (inquit) aliud est iustificari, quàm iustum fieri ab illo, qui iustificat impium, vt ex impio fiat iustus? fuit itè Christus Dominus sanctificator, & emundator beatæ Virginis per sanguinem suum; iuxta illud Malach. 3. *ipse, quasi ignis conflans, & quasi herba sullansum; & sedebit conflans, & emundans argentum*, & *purgabit filios Levi*: Et Apocal. primo. *Dilexit nos, & lavit Apoc. 1. nos*

nos in sanguine suo & D. Paulus 1. Corin. 6. hoc quia qui fueris aliquando, sed abluitur, sed justificatus, estis: ergo praesupposita fuit in beata Virgine macula peccati, a qua ablueretur, & mundaretur, nec hic est locus fugae, ut dicatur, lota per praeservationem, nam qui semper lotus est, quantumcunque fuerit in periculo, aut debito, aut in potestate, & aptitudine ad contrahendam immunditiam, si tamen actu non sit immundus, nunquam indigebit lotionem in actu: unde Divo Petro offerenti ad lauandum, ne dum pedes, sed manus, & caput, dixit Christus Dominus; qui lotus est, non eget, nisi, ut pedes lauet, ubi appetit ostendit, quod ubi actu non est immunditia, non opus est actuali lotionem.

Item ex munere sacerdotis; quia omnis homo, pro quo Christus Dominus oblationem obtulit, habuit aliquando peccatum, sed pro beata Virgine obtulit Christus Dominus oblationem eandem,

D. Paul. ad Ephej. 3. tradidit seipsum pro nobis oblationem, & hostiam Deo in odorem suavitatis; & specialiter de beata Virgine: B. Eusebius sermone de natiuitate Dominica, qui in-

Hugo de S. Victore. super illud Luca 1. exultauit spiritus meus in Deo saluatore meo, ait: de saluatione quoque,

quia a humano genere saluati nunc video, totum praecordium exultans; video namque de meo afflicti, quod, & credo, pro me debere offerri; ergo diceadum est, beatam Virginem contraxisse aliquod peccatum non actuale, ergo originale; minor, & consequentia sunt notissima; maior vero probatur ex Concilio Ephesino: ubi dicitur: obtulit proprium corpus, non pro se, sed pro nobis, omnibus: nam qua pro se oblatione, vel sacrificio indigeret, ab omni peccato liber, ut Deus, existens & infra: qua ergo egerat oblatione nullo suo existente facinore. & Hugo de sancto Victore parte secunda, procul dubio (inquit) oblatione non egerit, que pro ea offerretur, que non pro natura, sed pro culpa offerretur: quia si culpa non esset, oblatione opus non ha-

beret, haec ille, ex quibus omnibus aperte constat veram esse maiorem illam assumptam, quod omnis homo, pro quo Christus Dominus sacrificium obtulit, haberet aliquod peccatum.

Item Christus Dominus fuit verus mediator nostris, iuxta illud apostoli: Theol. 2. vnus est mediator Dei, & hominum. Si Beata Virgo nullum contraxisset peccatum, non potuisset esse verus Mediator illius, quia medium non est, nisi inter extrema, quae distant ad inuicem, ut docet Philosophus 2. metaph. Mediatoris enim officium est, diuisa coniungere, & inter pugnantia pacem mittere; ubi enim nulla est offensa, nec diuisio, ibi nulla mediatoris interpositione opus est, ut plenè docet D. Augustinus multis in locis; praecipue tamen in Enchiridion, cap. 23. Cum factus est Adam homo rectus, mediatoris opus non erat; & gloria, quae est eiusdem Augustini ad Galatas: medius non est, nisi inter duos, & quia recesseramus à Maiestate Dei, & peccato ostenderamus, missus est Dei filius mediator Dei, & hominum, qui solueret sanguine suo peccata nostra, & interpositum redderet nos, & reconciliaret ei, à quo auersi peccatis, & delictis conebamur. Praeterea beata Virgo fuit verè per Christum reconciliata Deo Patri, dicente D. Paulo ad Corinthios. erat Deus in Christo mundum reconcilians sibi; in mundo autem manifestè includitur beata Virgo, tanquam pars illius, at reconciliatio praesupponit offensam, & inimicitiam, ut expresse dicit idem D. Paulus ad Romanos 1. Cum inimici essemus, reconciliati sumus Deo per mortem filij eius.

Item Christus fuit Medicus respectu totius generis humani, iuxta illud Augustini: venit de caelo magnus medicus, quia magnus per totum mundum iacebat agrotus; ipse agrotus, genus humanum est, quod totum perierat; haec ille; ergo etiam fuit medicus respectu Beatae Virginis; dices, fuisse medicum illius, sed non sanantem, sed praeseruantem; sed contra est, tum illud Christi Domini Matth. 9. non est opus sanis medicum,

medicum, D. Aug. D. Paul. Rom. 1.

mediens, sed male habentibus; tum quia Iſa. 3. in persona omnium dicit: eius liore ſanari ſumus; tum quia, ſi ſemel admittatur prædicta ſolutio, inſirmitur omnia Argumenta D. Aug. contra hæreticos negantes in paruulis peccatum originale, nam reſpondere facile poterunt, indigere paruulos Chriſto, vt medico non ad ſanandum, ſed ad præſeruandum à macula peccati originalis; vnde hanc ſolutionem ipſe D. Aug. acriter impugnat, dicens: quod infans habet neceſſariū medicum, ſi non ægrotat; & poſtea ſubdit: qui negat ægritudinem ſuam, ſuperſuum indicat ſaluatorem.

Solutio quinti Argumenti.

IN primis ad illud de ſaluatore, & Redemptore ſufficienter reſponſum eſſe arbitror ex dictis ſuper hom. 16. vbi late oſtendimus ad veram redemptionem nõ eſſe neceſſarium, prius actu extiſſe in captiuitate, & infra in idem argumentum, nonnulla dicemus; deinde dico, quod gratia ſaluationis, & redemptionis nõ ſolum liberat à peccatis, ſed etiã præſeruat; vt enim pater ex Concilio Mileuitano, & habetur de conſecratione diſt. 5. ca. placuit: *Quicumq; dixerit, gratiã Dei, qua iuſtificamur, per Ieſum Chriſtum Domini noſtrum, ad ſolã remiſſionem peccatorũ valere, que iã commiſſa ſunt, non etiã in adiutorium, vt non committantur, anathema ſit;* ſicut ergo Deus dat iuſtis gratiã præſeruante ab aliis peccatis actualib; ſic de dicit Matri ſug gratiã præſeruante etiam ab originali; ad illud verò de ſatiſfactione, reſpondeo, ſatiſfactione eſſe pro debito, beata autem Virgo debitum habuit in ſe, vel in Adam contrahendi peccatum originale, & Chriſtus Dominus obtulit ſatiſfactionem pro hoc debito; liberans illam de ſolutione illius; & cum vterius obijcitur, quod Redemptio Chriſti fuit per modum emptionis, & quod emitur, præſupponi debet alienatum, quia nemo emit, quod ſuum eſt; reſpondeo, quod B. Virginem eſſe alienatã à Deo, poteſt ſumi dupliciter, vno modo

poſitiue per peccatum ei inhærens, & ſic nunquam fuit alienata; alio modo negatiue, quatenus pro aliquo priori poterat intelligi non pertinere ad Deum iure gratiã, ſcilicet pro illo priori, quo eſſe nature proceſſit in illa ad eſſe gratiã; cõcedo item, omnes fuiſſe venditos in Adam, ſed inde non efficitur, B. Virginem fuiſſe venditam in ſeipſa, ſed in Adam ſolum; & hæc duo ſufficiunt, vt in toto rigore dicatur empta per ſanguinem Chriſti, neq; aliquod aliud genus alienationis requiritur ad prædictam emptionem; ad locum autem Zoſimi, qui valde vrgeret videbatur, reſponderunt Patres Concilij Baſilienſis, (vt reſert Cardinalis Turcremata de conceptione par. 8. c. 7.) quod ibi loquitur Pontifex de lege ordinaria, & de communi modo redemptionis, quod ex eo aperte probant, quod in eadem apoſtolica definitione dicit idẽ Pontifex, quod nullus eſt omninõ natorum, qui antequam per baptiſmum liberetur, peccato originali non teneatur obnoxius, quæ verba neceſſario debent intelligi de lege communi, & ordinaria, cum de fide ſit, ſanctificatos in vtero, vt Beatam Virginem, & Ioannem Baptiſtam antẽ Baptiſmum caruiſſe peccato originali.

Item ad illud de iuſtificatione, reſpondeo, ad rationem eſſentialem iuſtificationis ſolum requiri, quod de non iuſto fiat iuſtus, itaque non opus eſt, ad rationem iuſtificationis, vt terminus à quo illius ſit poſitiua iniuſtitia ſubiecti, à quo recedat, ſed ſufficit negatiua; Beata autem Virgo de non iuſta negatiue pro priori nature, quo eſſe naturale illius præceſſit infulſionem gratiã, facta eſt iuſta per infulſionem illius; quod autem de facto, quotquot iuſtificantur, recedant ab iniuſtitia, eſt meſe per accidens ad rationem iuſtificationis, licet per accidens eſt ad id, quod dealbatur, quod prius fuerit nigrum; nam motus dealbationis non exigebat nigredinem pro termino à quo, ſed ſolam negationem albedinis in ſubiecto dealbando; ad illud de emundatione, &

N n n n n ablu-

Idus.

D. Aug.

ſup. hom. 16.

Conc. Mileu.

Zoſim. Papa.

Card. Turcremat.

D. Iohannes. ablutione, respondeo ex illis locis Diui Iohannis, & D. Pauli solum colligi, quotquot mundantur, & abluuntur, mundari, & abluuntur per sanguinem Christi; cum hoc tamen fiat, quod ex meritis Christi, & ex vi sanguinis ab eo profusi præserveda fuerit Beata Virgo à contractione maculae originalis, & sic non indiguerit emundatione & lotionem, sicut neque indiguit confessione, & absolutione sacramentali.

Item ad illud de sacerdote respondeo, Christum Dominum obtulisse Deo Patri seipsum in sacrificium pro beata Virgine, & pro nobis; sed diuersa intentione, quia in ordine ad nos intendebat remissionem peccatorum. in ordine verò ad beatam Virginem præservationem ab omni peccato, & ingentem gratiarum, & coelestium donorum copiam.

Item ad illud de mediatore respondeo, quod ad rationem formalem Mediatoris non requiritur esse inter extrema diuisa positivè per actualem inimicitiam, aut discordiam, sed sufficit esse inter extrema non coniuncta, tunc enim mediatio iuvat ad actualem coniunctionem, ut experientia patet, sæpè aliquem esse mediatorem non solum inter inimicos positivè reconciliando illos, sed inter non amicos, ut incipiant inire amicitiam; primo ergo modo Christus Dominus fuit Mediator inter Deum, & nos peccatores; secundo verò modo inter Deum & Virginem; ad illud verò de reconciliatione, eadem distinctione proportionaliter respondendum est: ad locum autem Diui Pauli possumus respondere, appellatione Mundi nequaquam comprehendi beatam Virginem; quia ibi vox: Mundus, significat, gratia Dei vacuos ad eum modum, quo Iohannis 7. Christus Dominus dixit: *Mundus eos odio habuit, quia non sunt de mundo;* quod ergo, dixit Christus de Discipulis, scilicet, quod non erant de hoc mundo, id ipsum dico ego de Beata Virgine, atque adeò non comprehendi ibi appellatione mundi, quia est supra

mundum, ut rectè adnotavit Catherinus Calensis super epistolam ad Rom. eap. 5.

Item ad illud de munere Medici, respondeo sufficienter exercuisse Christum Dominum hoc munus, respectu Virginis, præserveda illam ab infirmitate peccati; quia excellentior modus medicandi, est præserveda à morbo, quam ab illo sanare; & cum Christus Dominus dixit, sanos non indigere medico, locutus est de sanis formaliter, quatenus sani sunt; quatenus verò expositi sunt periculo infirmitatis, vere indigent illo; Beata autem Virgo, nisi specialiter præservedatur, exposita esset periculo incidendi in varia peccata; quia secundum legem ordinariam; *in multis offendimus omnes;* & idè indiguit Christo Domino, ut medico præservedaret; ad replicam autem huius solutionis respondeo, cum dicit Istaia: *omnes nos sanatos fuisse liuore Christi,* si rigorosè sumatur, particularem sanatos: ad illos tantum referri, qui infirmitatem habuerunt, non verò ad Virginem, quæ nunquam peccati alicuius morbo laboravit: nec hanc exceptionem Virginis oportet extendere ad alios; nam pro aliis non sunt fundamenta & rationes, quæ pro virgine, ex quo aperte constat praecludi viam hæreticis ad id assumendum, de aliis; ac tandem ad pleraque istorum responderi potest, non opus esse, omnia epitheta, & omnia munera quæ Christus Dominus habuit; à Patre, illa exercuisse cum Beata Virgine, certum enim est, Christum Dominum esse remissorem peccatorum actualium, & venisse ad ea remittenda; & tamen constat, hoc munus non exercuisse respectu Virginis, in cuius mente dolus vnquam inuacutus non fuit.

Sextum Argumentum. §. 15.

His, quæ sequuntur, obiectionibus, exnauante me radicitus arbitror omnia, quæ ad impugnantiam immaculatam Deiparæ Virginis conceptionem excogitari poterunt; ut sic aduersariorum obic-

Item 7.

obiectionibus plene satisficientes altius
piam, ac sinceram hanc veritatem fide-
lum animis inferamus.

Prima obiectio.

Objiciunt ergo primo. Beata Virgo ex
vna parte peritit mortem, vt teitan-
tur D. Hieronymus ad Eustochium, &
Diuus Augustinus in sermone de assump-
ptione, & ex alia talis mors non fuit ad
delenda hominum peccata, sicut mors
Christi, ergo verè habuit aliquod pecca-
tum, patet, consequentia; tum quia, vt
docuit apostolus ad Romanos 6. si pendia
peccati mors; & antea cap. 5. dixerat: Per
vnum hominem peccatum introiit in mun-
dum & per peccatum mors, tum quia si
nunquam peccatum originale habuisset,
immeritò mortis poenam passa fuisset,
cum poena iusta non sit, nisi propter cul-
pam. poena enim solum suos auctores
insequi debet; vt docet Iustinianus l. fan-
cimus. cap. de poenis. & cap. illud 11. qua-
stione tertia. Tum denique ex Diuo Au-
gustino, qui de suscitacione Lazari ait:
suebat Christus, quod eos, qui immortales esse
potuerunt, Diabolus fecerit esse mortales. I-
dem etiam Augustinus aperitè docet, pœ-
nas, quas paruuli patiuntur, & quas etiam
beata Virgo pertulit, esse effectus peccati
originalis: vnde contra Iulianum lib. 3.
ait: omitto commemorare, que mala in hac
transitoria vita pœnè omnes patiuntur, &
quomodo explicetur, quod dictum est: graue
inquin super filios Adæ a die exitus eorum, vs-
que in diem sepulture in matre omnium: que
ritique mala sub iustis, & omnipotente Deo
non irrogarentur eius imagini, quibus malis
in virtute exerceri infantula etas non po-
test, si nulla ex Parentibus mala merita crea-
rentur. Item ibidem paulo inferius: fru-
stra itaque putas idèd paruulis non esse deli-
ctum, quia sine voluntate, que in eis nulla est,
esse non potest hoc enim rectè dicitur: propter
proprium cuiusque peccatum, non propter pro-
prij peccati originalis contagium, quod si nul-
lum esset, profecto nulli malo paruuli essent
obstruati, nec mali quicquam vel in corpore,

vel in anima sub tanta iusti Dei potestate pa-
terentur. hæc ille. Item in quarto libro ait:
Nec enim alia causa est, cur nouitatem ve-
stram detestetur etiam multitudo Christiano-
rum, nisi quia, & Deum, & hominem condi-
torem, & iustissimum cogitent, & suorum ius-
tos cruciatu conspiciunt paruulorum, vt sub
Deo creatore optimo, atq; iustissimo nullo mo-
do imago eius in illa etate tanta mala patere-
tur, si non esset originale peccatum; Item in 6.
lib. arguens contra eundem Iulianum
idem dicit: Vos autem negantes originale
peccatum profecto cogimini dicere, Deum, vel
inualidum, vel iniustum, sub cuius potestate
imago eius in paruulis sine ulla vel proprij,
vel originalis peccati merito tantis afficitur
malis, non enim per hæc exercetur virtus: quod
rectè de bonis hominibus maioribus dicitur, in
quibus rationis est vsus, hæc D. Aug.

Solutio sexti Argumenti.

Solutio propostæ obiectionis sumenda
est ex Doctrina D. Thomæ 1. par. 3. 97. D. Thomæ
art. 1. & ex scoto in 2. dist. 19. vbi docent, Scotus.
quod licet homo in statu innocentie su-
pernaturaliter præseruetur à Deo, ne mo-
reretur, secundum se tamen mortalis e-
rat, & corruptibilis, vt pote ex quatuor e-
lementis compositus: omne autem com-
positum ex elementis, corruptibile est; vt
docet Arist. li. 1. de generatione ob quam
etiam causam dixit Aug. li. 2. de Baptismo
paruulorum, quod etiam si Christus non
fuisset occisus, mortuus tamen esset, &
defecisset senio, nisi se supernaturaliter
praeseruasset, idem recitat Scotus in 3. dist.
10. q. 1. vnde si Deus formaret nouiter a-
liquem hominem de limo terræ, certè si
illum relinqueret suæ naturæ moreretur:
cum esset corruptibilis, & deuinci posset
à contrario fortiori se, & tamen constat
quod ille non contraxisset peccatum o-
riginale; & præterea licet ratione origi-
nalis peccati sit debita mors, ab isto ta-
men debito sufficienter absoluitur ho-
mo, quando semel moritur, igitur La-
zarus, & alij resuscitati à Christo Do-
mino immunes erant à prædicta poena

D. Aug.

D. Aug.

D. Thomæ

Arist. li. 1. de

generatione.

D. Aug.

Scotus.

Ioan. 11.

originalis peccati; & tamen constat, ipsos pro secundo mortuos fuisse: igitur mors, & alia peccata, quas Virgo sanctissima contraxit, non sunt evidens testimonium contractionis peccati originalis; quare licet cessante causa cesset effectus, & sic cessante peccati originalis contractione in virgine deberet cessare mors, quæ est effectus illius, tamen, cum effectus habeat duplicem causam totalem, cessante vna causa, non cessat ipse, si alia remaneat; & sic contingit proposito: peccatum enim, vt corruptibilitas naturæ humanæ sunt eadæ causæ totales, mortis, & sic quacunque illarum posita, & non impedita necessario sequitur mors: in Beata ergo virgine mors fuit effectus propriæ corruptibilitatis naturæ, & præuaricationis primi parentis, iuxta illud Hieremæ 31. *Patres comederunt vnam acerbam, & dentes filiorum obstupuerunt; non verò contractio alicuius peccati originalis ipsius virginis in seipsa: falsum etiam est, omnem peccatam esse iniustam, quam non præcesserit aliqua culpa: cum certum sit, sæpè Deum varias infligere poenas iustis, vel ad sui cognitionem comparandam, iuxta illud isaie 26. sola vexatio dabit intellectum: vel ad stimulandum ad bonum per Michæam 2. Surgite, & ite, quia non habetis hic requiem, vel ad instructionem, & exercitium virtutis; iuxta illud iudic. 3. hæ sunt gentes, quas reliquit Dominus, vt erudiret Israël; vel ad exemplum patientiæ, vnde Thobie 2. dicitur: Hanc autem tentationem permisit Deus euenire illi; vt posteris daretur exemplum patientiæ, vel ad reprimendam superbiam, & inflationem, iuxta illud, Iob 10. non leuabo caput meum superbiendo, saturatus afflictione, & miseria; vel tandem propter maiorem gloriam Dei, vt de cæco nato habetur Ioannis 9. vbi interrogantibus Discipulis; Rabbi, quis peccauit hic, aut parentes eius, vt cæcus nasceretur? respondit Iesus: neque hic peccauit, neque Parentes eius; sed, vt manifestentur opera Dei in illo.*

Hierem. 31.

Isaie 26.

Mich. 2.

Iudic. 3.

Thobie 2.

Iob 10.

Ioan. 9.

Argumentum septimum §. 13.

Objiciunt, Beata Virgo fuit decimata in lumbis Abrahamæ, ergò in peccato originali concepta: antecedens est manifestum: nam, vt docet D. Augustinus lib. 10. super Genesim: omnes Isaacitæ secundum rationem seminalem fuerunt in lumbis Abrahamæ; ergò beata Virgo fuit in lumbis Abrahamæ; ab hoc enim nemo excipitur præter Christum, eò quod ipse solus non descenderit ab Abraham per seminalem rationem, sed secundum corpulentam substantiam tantum; sed iam consequentia, in qua est difficultas, probatur, per eundem Augustinum; nam loquens de Christo ait: non autem ille decimatus est, cuius caro inde non feruorem libidinis, sed materiam medicaminis traxit; nam cum ipsa decimatio ad præfigurandam medicinam pertinuerit, illud in Abrahamo decimabatur, quod curabatur; non illud, vnde curabatur, eadem tamen non Abrahamæ, sed ipsius primi, terrenique hominis simul habebat, & vulnus præuaricationis, & medicamentum vulneris; vulnus præuaricationis in lege mibrorum repugnante legi mentis, quæ per omnem inde propagatam carnem seminali ratione quasi inscribitur, medicamentum autem vulneris in eo, quod inde sine opere concubitali in sola materia corporali per diuinam conceptionis, formationisque rationem de virgine assumptum est. hæc Augustinus, & Magister sententiarum in 3. dist. 3. dicit: Christus non est decimatus; quia licet ibi fuerit secundum carnem, non tamen inde descendit secundum legem communem, sicut etiam in Adam omnes peccauerunt; sed non Christus. ex hoc habetur, quod decimatio conuenit filiis Abrahamæ ratione originalis peccati, qui per concupiscentiam ex eo propagandi erant; hæc ille.

Solutio septimi Argumenti.

VT melius intelligatur tam propositæ objectionis difficultas, quæ eius solutione prænotare oportet, quod Apollol. ad D. Paul. Hebr. 7. loquens allegoricè de decimis, ostendit, sacerdoti Christi esse perfecti, & facti.

facerdotium Leuiticum esse indignius ipso, & imperfectū respectu ipsius; Abraham enim dedit Decimas Melchisedech qui fuit figura Christi, secundum illud Psalmi: *Tu es Sacerdos in eternum, secundum ordinē Melchisedech*; & inde est, quod Decimatio non tantum erat moralis, sed etiam figuralis. Erat enim actus moralis, secundum quod quaedam pars terrae nascentium, & aliorum in vltimū Ministerium Dei, & pauperum conferebatur, vt esset cibus in domo Domini, vt habetur Malach. 3. Actus autem figuralis erat, secundum quod significabat imperfectionem in eo, qui decimas dabat, qui perfectionem ab alio expectabat, est enim numerus denarius, numerus perfectus, & nouenarius imperfectus, secundum quod deficit à denario, & idē qui decimas dat, constituit se imperfectum, & perfectionem ab alio expectare: vnde quod Abraham decimas dederit, figurabat totum genus humanum, cuius typus erat, Abraham habere imperfectionem peccati, originalis; & idē imperfectum numerum nouenarij sibi retinebat: figurabat insuper, quod Christus omnino perfectus esset, nihil imperfectionis habens admixtum: sicut decima vnitas nihil est nouenarij, sed addita est perfectio ipsius, quia constituit numerum perfectum, & idē data est Melchisedech in figura Christi, vt ab eo perfectionem, & sanctitatem aliorum omnino dependere demonstraret. Ad obiectionem ergo factam respondeo dupliciter: Primò, quod Virginem fuisse decimatam in lumbis Abraham, non arguit fuisse in illa actualem contractionem peccati originalis, sed ex se imperfectionem peccati habituram, nisi gratia diuina proueniretur, perfectionemque suam ab alio esse expectandam nempe à Christo. Secundò respondeo, quod quemadmodū si ex mala dispositione Cōpunctionis consuevit quis certo anni tempore infirmari, & cum esset ad hoc non minus, quam alias dispositus, occurrit ei Medicus, cuius auxilio præsatur, ut prædi-

ctā infirmitas illi adueniat, verè, dicetur ex huius præservatione curatus; sic beata Virgo dici potest verè decimata in lumbis Abraham, quia, quantum est ex se, incurteret infirmitatem peccati originalis, nisi Medicina gratiæ præseruante à Deo foueretur.

Argumentum octauum. §. 17.

Octauo obiiciunt, quia si B. Virgo non contraxisset peccatum originale, sequeretur, quod si moreretur ante Passionē Christi, prout cōtingere potuit, intraret Regnum cælorū; consequens est falsum, ergo, & antecedens; sequela probatur, quia totalis causa clausuræ ianue regni cælestis, fuit peccatum originale; vt patet, tum ex glossa in cap. per Baptismum distin. 4. tum ex glossa alia, quæ Origeni adscribitur super illud ad Roman. 5. *Propter remissionem præcedentium delictorum, vbi sic loquitur: Illi iusti, qui præcesserunt Christi aduentum, in Inferno tenebantur, vsque ad Christi passionem, vbi nec pœnis opprimebantur, nec tamen Deum videbant, quod erat eis pœna: hoc autem erat eis pro peccato primi hominis, sive pro peccato originali, propter quod obclusus erat aditus regni Cælorum, qui per Christi passionem fuit reueruus: vnde Zach. 9. Tu quoque in sanguine testamenti tui eduxisti rinctos de lacu, in quo non erat aqua; falsitas verò consequens probatur, tum ex consensu omnium Theologorum in 3. dist. 18. tum ex D. Paulo ad Hebræos 11. *Habemus fiduciam introitu sanctorum in sanguine Christi.* vnde Innocentius 111. & habetur cap. *Maiores de Baptismo*; dixit, *Regnum Cælorum vsq; ad mortem Christi fuit omnibus obseratum, cuius ianuam Christi sanguis fidelibus suis misericorditer reuertit.**

Solutio octauæ Argumenti.

Ad propositam Obiectionem respondeo primo, quod Deus, qui decreuit præseruare Virginem à peccato originali,

N n n n 3 n n n

malis, decreuit etiam non morituram ante Passionem Christi. Secundò respondeo, quòd admissò casu dupliciter possumus loqui de Regno cœlorum, primò modo materialiter pro cœlo Empyreo, ubi est domicilium Beatorum, alio modo formaliter pro ipsa clara visione Dei; iuxta illud Christi Domini ad latronem: Lucæ 23. *Amen dico tibi, quia hodie mecum eris in Paradiso*; Constat autem ipsum non intrasse cœlum empyreum ante Ascensionem Christi; unde in tantum dicitur illo die futurum esse in Paradiso, in quantum illo eodem visurus erat clarè diuinam essentiam; hoc ergo supposito, respondeo, quòd Beata Virgo in illo casu non intraret regnum cœlorum, prout importat cœlum empyreum; quia decretum erat, Christum Dominum sua corporali ascensione aperturum fore ianuam illius; intraret tamen regnum cœlorum, prout importat claram visionem Dei; nam qui id concessit latroni, non denegaret matri; verum tamen est, quòd foret specialissimum priuilegium, quòd ob solam mortem Christi præuisam, & non actu exhibitam, intraret illo modo Beata Virgo regnum cœlorum; in id tamen propendunt Scotus in 3. dist. 3. q. 1. & Gerson sermone quodam de Incarnatione & in Parisiensi schola esse communiter receptum affirmat Suarez, tomo 2. 3. part. quæstione vigesima-septima, disputatione 3. Sectione 5. in fine.

Esse 23.

*Scotus.
Gerson.*

Suarez.

Argumentum nonum. §. 18.

Obiiciunt præterea, & magis à priori; quia, si Beata Virgo fuit præseruata ab omni labe originali, vel id fuit ante animationem, vel post animationem, vel in illa; si dicatur fuisse ante animationem; Contrà, quia tunc non erat persona Virginis; sanctificatio autem non est nisi personæ; sicut enim sola persona est capax peccati originalis, ita etiam sanctificatio per se primò conuenit personæ; si

aurem dicas, prædictam sanctificationem fuisse post animationem, tunc viget efficacius argumentum, quia tunc iam præintelligitur talis persona filia Adæ per feminalem propagationem, atque adeò vt obnoxia peccato; ergò præfuit in beata Virgine peccatum originale, ante infusionem gratiæ: Ac tandem si dicas, sanctificationem fuisse in ipsa actu-ali animatione: Contrà est, tum ratio nuper facta, tum quia in illo instanti, in quo intelligitur animatio, & persona Virginis, prius intelligitur priuatio iustitiæ originalis, & reſtitudinis supernaturalis, quam intelligatur infusio gratiæ: Nam cum antecederet ad hanc infusionem gratiæ præintelligatur Virgo, cum debito habendi iustitiam originalem, & cum carentia illius, apertè efficitur præfuisse in illa priuationem iustitiæ originalis, cum priuatio nihil aliud sit quàm carentia formæ debitæ in subiecto capacium tandem, quia ante omne donum, & priuilegium intelligitur Beata Virgo sine iustitia, ergò intelligitur, pro illo priori non iusta, ergò iniusta, cū pro illo priori, non sit iusta: impossibile autem est, post eleuationem hominis ad finem supernaturalem dari personam, quæ non sit actu iusta, vel iniusta, actu grata, vel ingrata Deo.

Solutio noni Argumenti. §. 19.

Ad hanc Obiectionem respondeo, admittendo tertium membrum præfate diuisionis, nimirum quòd sanctificatio fuit in ipsa animatione; nam in instanti temporis prædictæ animationis considerantur plura instantia naturæ: In primo est ipsa informatio, & vnio animæ, & corporis: In secundo instanti ex vnione, & informatione resultat persona Virginis, quæ verè est filia Adæ secundum feminalem propagationem; & sic consideratur Virgo sine peccato, & sine gratia: In tertio verò instanti, seu signorationis, habuit gratiam, habitura tamen

pecca-

peccatum, si sibi dimitteretur, & à Deo non præueniretur, & per hoc patet ad omnes probationes in contrarium ibi adductas; maioris tamen claritatis gratia; respondeo, quod in illo primo instanti naturæ, seu signo rationis, in quo Virgo intelligitur Adæ filia per abstractionem præcisissimam, quæ est sine mendacio, intelligitur non intellecta gratia, & iustitia: Nec obstat obicere: ergo intelligitur non habens gratiam, nec iustitiam; neganda enim est consequentia; nam in consequenti est præcisio, & diuisio cum mendacio, vt, cum considero in homine rationalitatem tantum per abstractionem, tunc non considero in illo animalitatem, non tamen inde rectè inferitur: ergo considero hominem non habentem animalitatem: Et cum rursus obicis; in illo instanti Virgo non intelligitur iusta, & sancta; ergo intelligitur iniusta, & peccatrix: Nego consequentiam; sicut non sequitur: In hac Mensa non est papyrus, alba; ergo est papyrus non alba: Dico igitur, quod in illo primo instanti naturæ, quo esse personale Virginis præcedit omne esse morale illius, nec est proximè capax gratiæ, neque peccati, in sequenti verò instanti, quando secundum legem ordinariam habitura erat, peccatum habuit de facto gratiam præseruantem illam ab omni labe peccati ex meritis Christi Domini præuisis; cui sit honor, & gloria in sæcula sæculorum: Amen.

Vltima Obiectio, & eius dilutio §. vltimo.

Tandem Caietan. tractatu de Conceptione Virginis tradit, reuelationem factam Beatæ Catherinæ Senensis, in qua diuinitus accepit Beatam Virginem contraxisse verè peccatum originale, nec videtur sufficiens responsio Fracisci Suarez, dicentis reuelationem hanc, tunc inuentam fuisse, quando necessaria visa fuit ad minuendam auctoritatem aliarum quæ inueniuntur inter reuelationes

Sanctæ Brigittæ: quia de Cardinali Caietan. alioquin piissimo viro, verisimile non est simile commentum, & quia suis reuelat. ille non suo Marte sed ex auctoritate lib. 1. c. 9. h. D. Antonini 1 part. The. tit. 8. cap. 2. illam 6 cap. 49. tradit: quare vera Germana, & irrefragata 55. bilis solutio est, quod cum reuelationes istæ S. Brigittæ, & S. Catherinæ Senensis secum pugnent, necesse est altera illarum non fuisse verè reuelationem, sed existimatam tantum ab audientibus illâ; cum tamen ipsa Sancta minimè illam tanquàm reuelationem vendidisset, vt cõtingit olim Regi Dauidi, nam interrogante illo Prophetam Nathan edificaturus ne esset ipse templum Domini, ille respondit affirmatiuè; postea verò vocans Dominus, eundem Nathana iussit ei Regi Dauidi nunciare templum non ab illo, qui vir sanguinarius erat, sed à Salomone pacifico eius filio fore extruendum: ecce quomodo responsio Nathanis non fuerat prophetica, sed propria eius sententia, in qua potuit speculatiuè falli, fuit tamen à Dauide existimata vera Prophetia, cum tamen reuera non esset, vt euentus ipse probauit, vt enim ait glossa super cap. 17. lib. 1. Paral. Spiritus prophetiæ non semper irradiat mentes prophetarum, idque patet ex verbis Elisei. 4. Reg. dicentis, anima eius in amaritudine est, & Dominus celauit à me, & non iudicauit me; simile etiã quidpiam accidit Seraphico etiã nostro Patriarchæ D. Francisco, qui vt in eius Chronica refertur, alloquens Reginam Vracham Alphûsi Regis Portugaliæ vxorem dixit, Castellam, & Lusitaniam nūquam sub eiusdem Regis dominio vnicendas fore, cuius tamen contrarium hac nostra tempestate regnante Philippo II. Hispaniarū Rege contigisse vidimus; sanè Saraphicus Pater minimè id protulit tanquam prophetiam, aut reuelationem, licet audientes tanquam cœlestis vaticinium illud susciperent, cum alioquin nō fuisset nisi propria eius sententia, quam attentis presentibus circumstantiis prudenter proferebat, licet aliàs speculatiuè falleretur, cum igitur

Beata

Franciscus
Suarez 3. p.
1. 2. q. 27.
disp. 3. sect. 5.

Chron. 3.
Francis. lib.
1. c. 4.

Beata Catharina Senensis à Magistro, & Confessoris Ordinis Prædicatorum frequenter instructur, mirum non est illorum sententiæ adheuisse, & interrogatam respondisse, Beatam Virginem fuisse conceptam in peccato originali, non tamen id tradebat tanquam reuelationem, sed audientes existimauerunt illam verè esse talem. hoc autem iudicare de reuelatione Sanctæ Catharinæ Senensis, non verò de reuelatione contraria facta Sanctæ Brigittæ, conformius esse rationi, vel illa vna ratio neuosè satis comprobatur, quod reuelationes Sanctæ Brigittæ sunt auctoritate Concilij Constantiensis, & Summorum Pontificum constabilitæ, & approbatæ, vnde non modicam fidem mutant; hac autem auctoritate, & approbatione caret illa, quæ dicitur facta reuelatio Sanctæ Catherinæ Senensis: igitur cum controuertitur de contrariis reuelationibus quænam illarum sit vera reuelatio, cum vtræque simul vera esse nequeat, illa certè censenda est vera, quæ à Concilio, & Pontificibus est approbata, non quæ hac approbatione caret.

HOMILIA XVI. SCHOLASTICA.

Pro complemento huius tractationis examinatur sententia eorum, qui dicunt B. Virginem, ita caruisse peccato originali, vt nec in se, nec in primo Parente contraxerit debitum incurrendi illud, Homilia vltima Scholastica.

Referuntur Doctores, & rationes probantes Virginem nullo modo contraxisse debitum incurrendi peccatum originale. §. 1.

ON NVLLOS graues Doctores, & partim ex illustrissima Prædicatorum familia reperio defendentes B. Virginem nò solum in se, sed neque in Adam villo modo peccasse, nihilque id obflare quo minus verè, & propriè redempta fuerit per Christum; ita expressè Catherinus lib. de peccato originali cap. vltimo, & lib. de Conceptione ad Synodum Tridentinam cap. 1. & super illud Pauli, omnes in Adam peccauerunt. Galatinus lib. 7. de Archanis Catholicæ veritatis cap. 10. Bollandus in tractat. de Conceptione, qui extat Romæ in Bibliotheca S. Petri montis Aurei, & ratione probari potest eorum sententia.

Primo quia ad hoc, vt quis dicatur peccauisse in Adam, non sufficit contentum fuisse in illo, tanquam in principio, & capite naturali; sed quod fuerit in eo, vti in principio, & capite morali, ita vt in pacto Dei cum Adamo de contrahendo peccato à posteris eius ipso peccante non fuisset ille conceptus, at Beata Virgo fuit per merita Christi à Deo præuisa, excepta in illo pacto alios omnes comprehendens, ergo neque in se, neque in Adam peccauit: maior cum consequentia, est euidens, & minor quantum ad possibilitatem à nullo Catholico negari potest, quia legislator, qui nulla necessitate coactus, sed ex mera sua voluntate libera legem vniuersalem instituit, potest pro libito excipere quemcumque voluerit à tali lege, sed Deus prædictam legem condidit, ex mera, & libera voluntate sua; Ergo potuit excipere Beatam Virginem ab illa; quod verò de facto ita fecerit, satis id persuadet quod deceat maximè dignitatem Matris Dei: Nam sic est liberior & omninò magis aliena, & elongata ab omni labe peccati: Et quia secundum D. Anselmum supra citatum, tanta est puritas Virginis vt sub Deo maior nequeat intelligi, sed prædictus modus puritatis